

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII, Róck Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII, Kerepesi-ut 25.
Főkiadóhivatal: VIII, Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A gazdagság problémája.

Budapest, augusztus 13.

(s.) A banalitásnak is van néha enyhítő körülménye. Egy-egy banális igazságot szabad kimondani olyankor, ha nagyon is aktuális. Ilyen banális igazság, teszem, az, hogy nagy betegségek idején tudjuk csak megbecsülni az egészség értékét. Nagy epidémiák pusztítása idején szoktak életre kelni hasznos egészségügyi rendszabályok, amelyeknek aztán a járvány elmúltával látjuk csak igazi hasznát.

Az ország gazdasági organizmusa éppen úgy szerves törvények szerint él és működik, mint más élő organizmus. Betegségek éppen úgy fenyegetik és a fenyegető betegségek ellen éppen úgy kell okos profilakszissal védelmeznünk, mint minden más életet. A szervezet próbája a betegség lázrohama, amelyet játszva küzd le az edzett létező s amely alatt tehetetlenül roskad össze az ellenállásra nem nevelt, veszedelmek ellen nem acélozott, törékeny test, amelynek létezői nincsenek harmónikusán kifejezve.

Ilyen gyenge, roskatag organizmus Magyarország gazdasági organizmusa. Ezért az a lelkeket megdermesztő kétségbeesés, amely a mostani szárazság nyomán támad; innen az a csüggető lemondás, amelyvel az ősznek és a télnek elébe nézünk. A rossz termés, a takarmányhiány, a drágaság nemcsak a gazdákat sújtja,

hanem az egész országot; minden termelőt és minden fogyasztót. A gazdától elveszi fölöslegét, a szegénytől betevő falatját; huszmillió ember között egy sem akad, aki meg ne érezné a reánk szakadt romlást. Meg fogja érezni az egyes ember, megérzi az állam és a társadalom a maga együttességében. Veszedelembe jutott az ország pénzügyi egyensúlya és társadalmi békessége; belső nyugalma, külső hitele, jelen existenciája, jövő fejlődése.

Vajjon amikor ennyire érezzük szegénységünk konzekvenciáit, nem kell-e akkor — banalitás ide, banalitás oda — fokozottabban foglalkoznunk a gazdagság problémájával? Valamiképpen nagy járványok idején okos higiénikus rendszabályokkal igyekszünk a jelenvaló veszedelmet leküzdni, jövővé veszedelmek ellen magunkat biztosítékokkal felszerelni, azoképpen nem kötelességünk-e most, e rettenő gazdasági epidémia évadján minden gondunkat, gondolatunkat arra irányítani, hogy a jövődöre nézve gazdasági organizmusunkat úgy rendezzük be, hogy hasonló ádáz rohamnak sikeresebben bírjon ellentállani?

A gazdaságpolitikai kérdéseknek mostanában egyébként is növekedőben van a vonzereje. A parlamenti ülészeknek a legnépszerűbb zárójelenete is gazdaságpolitikai vitatkozás körül játszódott le és a vámpolitikai kérdések jegyében készülnek az őszi új küzdelemre az ellenzék különböző

csoporthajai. Ámde nekünk úgy tetszik, hogy ebben a készülődésben is több a politika, mint a közgazdaság; előbbrevaló célnak látszik a kormánybuktatás, mint a gazdasági program érvényesítése. Nem gyanúsítása ez az ellenzék törekvéseknek, — hiszen az ellenzéknek természetes kötelessége, hogy a kormányt megbuktatni igyekezzék — hanem konstatació annak a valóságnak, hogy nálunk a legégetőbb gazdasági kérdések is elsősorban a pártpolitika eszközei, holott fejlettebb gazdasági életű nemzeteknél a magas politika is mindig a gazdasági érdekek szerint igazodik. Az osztrák obstrukció leghevesebb tombolása sem akasztotta meg a nemzetiségi szenvedelmektől szétzaggatott bírodalmi tanácsot abban, hogy megadja az eszközöket a kormánynak egy majdnem félmilliárdos esatortaterv megvalósítására; és a legádázabb gyűlölködés sem gátolja az osztrák pártokat abban, hogy egyesleges akarattal törjenek ellenünk, ha gazdasági önzésük úgy kívánja.

Nálunk programok és jelszavak mindenekelőtt arra valók, hogy pártpolitikai céloknak segítőeszközei legyenek. Az egyik oldalon a legkülönbözőbb gazdasági érdeklő és meggyőződésű elemek egyesülnek közös gazdaságpolitikai jelszó alatt, hogy a kormányt megbuktassák; és a másik oldalon a teljesen azonos gazdaságpolitikai aspirációk elnémulnak, nehogy az ellenzékkel való egyetértésük bajba keverje a kormányt

TÁRCA

Az álom.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Biró Lajos.*

Azon az estén véletlenül Tamás jutott az eszembe.

— Szegény fü — mondotta Miklós — ilyen tájban, nyár közepén tünt el.

Hátrádott a székében, szivta a szivarját és gondolkozva mondta:

— Míg sem tudom, mi oka volt az öngyilkosságra. Előtte való nap találkoztam vele az orfeumban; pezsgőzött és széles jókedve volt. Másnap este aztán a botját és kalapját találták meg a Lánchidon. És jött a levél Inre bácsihoz, hogy gyengének érzi magát az életre...

... A nyári estében, dus vacsora után jól érezte magát az egész család. Nem jó ilyenkor nagy gondolatokkal megerőltetni magát az embereknek. Nem szólt senki. Később Margit szólalt meg:

— Háttha nem is halt meg!

A társaság megmozdult:

— Ah, neveltséges, ostobaság — mondották haragosan.

— A holttestét nem találták meg — vála-

szolt a makiacs Margit. — Háttha él valahol elrejtözve... Olyan extravagáns volt mindig.

Most felzúdult mindenki és a lány erre elhallgatott. Azután másról kezdtünk beszélni és elfelejtettük a dolgot. Kellemes volt együtt üldögeálni a langyos éjszakában, beszélgetve és szivarozva.

Egy órákor fekdüdtünk le. Rosszul aludtam. Zavaros álmaim voltak Tamásról, a Dunáról és reggel fáradtan ébredtem fel.

Lementem a kertbe reggelizni. Ott volt az egész család, de mindenkinek rossz kedve volt. A pompás reggelit étvágytalanul piszkálták és a fontos nádszékéken kényelmetlenül feszengtek. Nem igen beszélt senki. Végre Miklós sóhajtott egyet és nagy elhatározással azt mondta:

— Az éjjel Tamással álmódtam.

Riadt pillantások szegződtek rá. Ezeket a gyáva pillantásokat látván, Miklós kiegyenesedett, felemelte a fejét és most már csak azért is — de hogy a lelkén is könnyítsen — emelt és határozott hangon beszélni kezdett:

— A Lánchid felé mentem és ő egyszerre szembejött velem. Egy cseppet sem voltam meglepetve és ő is egészen nyugodt volt. „Szervusz”, — mondta és kezét fogtunk. Azután szokása szerint idegesen karon kapott és elindultunk lassan a Dunaparton. Egy ideig szólanul mentünk, azután ő azt mondta: „Ti azt hittétek, hogy én meghaltam...” „Erre nem tudtam semmit válaszolni. Ő újra hallgatott és aztán komolyan folytatta:

„Nem illetem én bele a családba. Az anyám elhozta a millióját és azután meghalt. Apám is meghalt és én egyedül maradtam köztetek. Ti erősek voltatok, hangosak, kemények, engem pedig gyengévé és álmódózóvá tett az anyám örmény vére. Úgy kellett volna lennie, hogy tiközöltek valamelyiké legyen a millió... Én hiába erőlködtem, hogy éljek vele: elfárasztott és kimerített a mulatás, az urnak levés az élet. Ezért átgondoltam, nektek a milliómat.” Újra hallgatott ekkor és én gondolkozni kezdtem: meg van-e halva vagy csakugyan elrejtözött valahová öt évig. Nézetem az arcát: olyan sápadt, barna volt, mint mikor utoljára láttam, a szemé fáradt, kékgyűrűs; elől kilátszott két nagy foga. A szalmakalapja is olyan volt, a piros nyalkendője is. Ő így válaszolt a gondolatomra: „Nem vagyok meghalva. Átgondoltam nektek a milliót és ti birtokba vettétek. Én gyenge voltam és elpusztultam, jöttetek ti, akik erősek vagytok. Ti tudtok urnak lenni, tudtok mulatni és élni... De engem megsiratni nem tudtok. Amikor árva lettem, és a egész család vigyázott rám, nevelt és dédelgetett. Mikor megjött a híre, hogy elpusztultam: ki siraott meg engem? Hullottok könnyek, mert érzékeny az emberi szív és olyan szomorú halál az a Dunában... De ki zokogott értem? Ki gyászolt engem? Azt mondtátok a második napon már: szegény fü, talán jobb így neki! — és a birtokra gondoltatok és a kastélyra és titkosan az volt a szívetekben: jobb így nekünk. Kinek sajgott a

vagy a saját pártállásuk szízi tisztaságát.

Azt látjuk továbbá, hogy a gazdaságpolitikai mérkőzés egyik oldalon sem történik a részletekbe ható alaposítással, konkrét eredményekre törekvő céltudatossággal. Az egyik részen látjuk az önálló vámterület intranzigenseit, a másikon a vámközösségre esküvő ortodoxokat. És míg egyfelől a gazdaságpolitikai meggyőződések a legnagyobb könnyúséggel kiegyenlítődnek a kormánybuktató vagy kormánymentő politika érdekében, addig másfelől szó sincs arról, hogy akár a pártpolika céljait alárendelnék gazdasági érdekeknek, akár a gazdaságpolitikai programok között létesülne valamely egészséges kompromisszum arra nézve, hogy az elvi küzdelem felfüggesztésével, aktuális gazdasági feladatok érdekében egyesüljön minden erő, minden tudás, minden akarat az ellentétes táborokban. Erre volna pedig legnagyobb szükség és erre intenek bennünket leginkább a mai sanyaru helyzet borzasztó tanulságai.

A vámpolitika nagy elvi kérdéseit tisztázni kell, mihelyt elérkezik az ideje, és ki tudja, nincs-e ez az idő közelebb, mint sokan gondolják? A kiegyezés sorsa még semmikor sincs biztosítva és az osztrák parlamenti viszonyok is, a vámkülfölddel való kereskedelmi szerződések megoldatlan kérdései is hamarosan teremhetnek olyan helyzetet, amely az Ausztriától való gazdasági különválást parancsolóan, fogja előtérbe taszítani. Ebben az eshetőségben nem nagyon bizunk ugyan, de lehetetlennek nem tartjuk, bár nem veszszük szerfölött tragikusan a *Los von Ungarn* esatakiáltást, a melylyel a Lajtna túl elég sürtn dobálódznak. De akármiképpen fejlődnek is a dolgok, semmikor sem észszerű, hogy mindent attól az egy

szíve, ha én észbe jutottam? Ki beszélt rólam másképpen, mint vállvonogatással, ki emlegetett másképpen, mint valami extravagáns bolondot? Ki nem örült a vagyonnak, amelyhez juttattalak és ki gondolt rám csendes és fájo szettettel e mellett? Pedig engem a ti fajtátok ereje pusztított ki, ez a szívós, nagyrévtágyu és keményfogu nép lökött ki az életből. És ime, már a rózsalugsomat is ki akarjátok pusztítani, hogy tennispályát csináljatok a helyén . . ."

Miklós lázasan és töredeve, de végül hangosan és kiáltva beszélt, mint akinek — magát és másokat is kinezve — el kell mondania mindent, ami a szíven van. Az egészséges, erős és számos család sápadtan hallgatta. A jólét élvezése mellett sohasem jutott gondolatuk a részvételnek és a szánalomnak. Acélos egészségüket sohasem bántotta a tulvilág gondolata, de most a zavaros álom zavaros előadásából transzcendentális rejtelmek suhgtak ki jejes áradással. Ez megzavarta és megdöbbenettette őket. A félelem felkeltette a lelki-furdalást és általa a részvétet.

Miklósnek könnyek jelentek meg a szemében és rekedt hangon mondogta:

— Többet nem álmodtam.

Margitból göresösen tört ki a zokogás. Az egyik asszony csendes, mély sírásba kezdett és a reggeliző-asztal körül sirt az egész család. És öt esztendő eltelté után emésztő, fájdalmas és őszinte bánat, keserű könnyek, göresős zokogás siratta meg az elköltözött, gyenge halottat, akire öt évig nem gondolt senki igaz gyászolással.

kérdéstől teszünk függővé, megmaradjon-e a vámközösség, vagy áttérjünk-e az önálló vámterületre? Okosság és szükségesség szerint minden eshetőségre fel kell készülnünk és mindent meg kell cselekednünk, ami gazdasági megerősödésünket szolgálja. Való igaz, hogy iparfejlesztésünknek leghathatóabb eszköze az önálló vámterület, de az nem igaz, hogy a közös vámterületen egyáltalán nem lehet ipart fejleszteni. Való igaz, hogy teljes gazdasági függetlenségünk önálló vámterületen könnyebben, gyorsabban, természetesebben építhető ki; de éppen olyan igaz az is, hogy maga az önálló vámterület még nem jelenti a teljes függetlenséget és valamelyes függetlenség közös vámterületen is elképzelhető.

Vétkes mulasztás hát, hogy egész figyelmeinket, egész energiánkat az elvi harcban merítjük ki és minden számításunkat egyetlen eshetőségre építjük. Helyrehozhatatlan károsodással jár a gyümölcsöző részletmunkának az a teljes fumigálása, amely közvéleményünket és politikusaink munkáját egyaránt jellemzi. Pozitív feladatok iránt sehol semmi érzék. Hazánk természeti kincsei: hegyeink ércei, hatalmas vizeink kihasználatlanul hevernek; a magyar tőke és a magyar értelmiség egyaránt huzódzik az ipari vállalkozástól. Nagy koncepciók ezen a téren nem teremnek és kisebbréndeü, egészséges próbálkozás is alig akad. Az iparfejlesztés kötelességét egyszerűen elraktároztuk a kereskedelmi tárca agendái közé. Csináljon a miniszter ipart, ha tud.

És a miniszter csinálna is, tele van jóakarattal, kezdeményező erővel, az alkotás készségével; de egymaga nem elég hatalmas arra, hogy mindent elvégezzen, még ha miniszter is. Hiszen *Hieronimi* iperfejlesztő emlékirata is, amelyet olyan lelkes és megérdemelt taps köszöntött mindenfelől, abban a méla akkordban végződik, hogy ehhez a sok szép dologhoz pénz kellene, sokkal több pénz, mint eddig volt, és a társadalomnak sokkal erősebb támogatása, mint amekkorra eddig jelentkezett.

Minden oldalról való, eltökélt és rendszeres munkára van tehát szükség, nem pedig elvi meggyőződésekre és általános óhajtasokra. Az inséges esztendő, amely reánk szakadt, ime brutális módon csinálta meg gazdasági szervezettink alaphettségének hiteles diagnózisát. A diagnózis nem új, de vérfagyasztó gyakorlatiassággal most van előttünk száz év óta először. Siessünk okulni belőle; lássunk hozzá serényen a gyógyítás tervszerű munkájához. Most, hogy egész ridegségében érezzük szegénységünk átkát, foglalkozzunk valahára praktikusán a meggazdagodás problémájával.

BELFÖLD

Az új véderőtörvény. A bécsi *Zeit* értesülése szerint decemberben közös miniszteri tanácskozások lesznek az új véderőtörvény megbeszélése, illetőleg az *vjonejtalék* fölemelése és

a *kétéves katonai szolgálat* kérdésének eldöntése tárgyában.

A községi határjelző-táblák. Gróf Tisza István miniszterelnök mint belügyminiszter körrendeletet intézett a vármegyei törvényhatóságokhoz a községi új határjelző-táblák dolgában. A községi helynevekről szóló törvény értelmében alakított országos községi törzskönyv-bizottság szervezeti és ügyviteli szabályzata ugyanis akként rendelkezik, hogy a községek határjelző-tábláinak, az illető községek költségére, előzetes belügyminiszteri engedély alapján, közpöntlag leendő előállításáról és szétküldéséről az országos községi törzskönyv-bizottság gondoskodik. A törvény végrehajtása során azonban a községi nevek nagy része nem fog megváltozni, az eddig használatban volt régi határjelző-táblák megmaradhatnak és ennek következtében csak ama községeket illetőleg kell új határjelző-táblákról gondoskodni, amelyeknek neve vagy nevének írásmódja megváltozott. Ennélfogva a kérdés rendezését, illetőleg a szükséghez képest új határjelző-táblák felállítására iránt való gondoskodást a miniszter a törvényhatóságok hatáskörébe utalja. Ott, ahol a községnek az 1898: IV. t.-c. alapján már meg vannak alapítva, intézkedni kell az iránt, hogy a községek határjelző-táblái a község hivatalosan megállapított nevének megfelelő felírást tartalmaznak, illetőleg hogy a községek ily felíratu táblákat saját költségükön állítsanak fel. Amely községnek neve egyáltalán, tehát írásmód tekintetében sem változott meg és kellő számu jelző-táblái vannak, az ily jelző-táblák meghagyhatók, hacsak az ily már meglévő tábláknak esetleg rosszkarban léte azoknak kicserélését szükségessé nem teszi.

Zmeskál a püspöki kar ellen. Az országgyűlési néppárt ma este értekezletet tartott *Molnár* János apát elnöklete alatt. A párt elnöke: gróf *Zichy* Aladár és alelnöke: *Rakovszky* István, bár táviratilag hívták őket a fővárosba, nem jöttek az értekezletre, melynek egyedüli tárgya a *Zmeskál* Zoltán képviselő ellen való állásfoglalás volt. Zmeskál ugyanis, mint ismeretes, a képviselőház augusztus 10-iki ülésén azt a kijelentést tette, hogy ő nem ismeri el a hercegprimást a magyarországi katolikusok fejének, azonkívül egy napilapban az egész püspöki kart súlyosan érintő nyilatkozatot tett. A néppárt pap-képviselőit roppant kelemetlenül érintette ez a dolog s azért hívták össze sürgősen a pártot, hogy tiltakozásokat kifejezhessék. A ma megtartott értekezleten a jelen voltak valamennyien hozzászóltak a kérdéshez s végül egyhangulag a következő határozatot hozták:

A néppárt Zmeskál Zoltán képviselő urnak f. hó 10-én a hercegprimást s az egész püspöki kart érintő, részint a képviselőházban, részint egy napilapban tett nyilatkozatai fölött *fohlábordását és megbortartását fejezi ki s az ilyen nyilatkozatokat a párt eleivel összeférhetetlennek* tekintti. Miről Zmeskál Zoltán urat értesíteni határozza a párt.

Eötvös Károly beszámolója. Eötvös Károly országgyűlési képviselő szombat délután 4 órakor *Madarasi* József, *Olay* Lajos, *Leγγελy* Zoltán országgyűlési képviselők, továbbá *Busbach* Péter társaságában Nagykőrörsre utazott, ahol vasárnap délután 4 órakor fogja megtartani beszámolóját.

Az olasz kereskedelmi szerződés. Rómából táviratozzák: A kereskedelmi szerződés tárgyalására kiküldött olasz bizottság elnöke, *Malvano* szenátor, ma az expresszvonattal *Santarellona* utazott; innen este *Vallombrosa*ba érkezik, ahol az ott időző *Nava* olasz kereskedelemügyi miniszterrel találkozik. A turini *Stampa* ama hírével szemben, hogy a bizottság kénytelen lesz újabb provizóriumban megállapodni, itt azt állítják, hogy teljesen alaptalan az a híresztelés, mintha a tárgyalások eredményes ségére nem volna remény. Senki sem gondol provizóriumra, ellenkezőleg, biznak abban, hogy a megállapodások hamarosan létrejönnek

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 13.

A világ minden nagy újságja, minden tengerészkatonája azon tanakodik most, sikerült-e a portarthuri orosz hajóraj kirohanása, vagy sem. Véleményük inkább orosz- vagy japánbarát érzelmeik szerint igazodik, mert a nagy tengeri csata eredményéről mást jelentenek a csifui és pétervári táviratok és mást a tokiói hírek, sőt Togo tengernagy jelentése is a teljes őszinteség hiányának benyomását kelti. Ugy látszik, az ítélet leghelyesebben, aki azt hiszi, hogy a japán fegyvereket ezáltal cserbenhagyta szerencsésük, amely a háború kezdete óta állandóan kísérte őket. Másrészt világos, hogy az orosz flotta vállalkozása sem sikerült teljesen és talán nem is tud majd egyesülni a vladivosztki hajórajjal, ami pedig, az orosz források szerint, menekülésének egyedüli célja volt. Togo azt izeni jelentésében, hogy heves harc után szétszórta az ellenséges hajórajt és nagy részét a Port-Arthurba való visszavonulásra kényszerítette, míg a többiek, a Novik, Aszkold és Pallada, a roncsos lövöldözött és az oroszok által aztán elsüllyesztett *Cezarevics* kivételével, déli irányban elmenekültek. Togo természetesen akkor még nem tudhatta, hogy ez a három hajó Csingtauba menekült, de a leszerelés elől még idejekorán kifutottak a semleges kikötőből, úgy hogy a japánoknak még nagyon sok kellemetlenséget okozhatnak, főképp ha mégis sikerül nekik a vladivosztki hajórajjal egyesülniök. Nagy kérdés az is, vajjon a többi orosz hajó csakugyan visszatért-e Port-Arthurba? Ezek előreláthatólag onnan épen ki nem juthatnak többé, és bizonyára maguk az oroszok fogják megsemmisíteni a várkapitulációja előtt, de addig is kényszerítenek a japán flottát a portarthuri kikötő további elzárására s így az elmenekült hajók nemcsak a japán hajózást és a csapatzállítást veszélyeztetnék, de akadálytalanul megtörténhetnének a két orosz flotta egyesülése. A japánokra nézve az volna a legszerencsésebb eredménye a csatának, ha az egész orosz hajóraj csakugyan elérné Vladivosztkót, mert akkor az egyesült japán flotta Vladivosztkó körülzárása által ártalmatlanná tehetné a fagy beálltáig az egész ellenséges hajórajt.

Az orosz flotta kirohanása tehát a japánoknak határozottan használt az esetben, ha a semleges kikötőbe menekült hajókat leszerelték és a többi egyesült volna a vladivosztki hajórajjal, de kudarcot jelentene, ha a menekült orosz hajók nagy része visszatért volna Port-Arthurba, mert akkor a japán flotta még ezután is megoszolnivala a portarthuri és vladivosztki kikötők között.

Egyelőre azonban az oroszok sem érték el sokat Withöft hajórajának kirohanásával, de már az is valami, hogy a hajók nagy részének elmenekülése lelkesítőleg hat a lesújtott orosz közvéleményre abban a pillanatban, amely cáreveszet adott Oroszországnak.

Liaojang körül szünet állt be, amely már több napja tart. Új csaták helyett csak csapatmozdulatokról érkeznek hírek, amelyeknek céljai még homályosak. Egy pétervári távirat azt állítja, hogy a japánok a bekerített ellenséggel szemben oly biztosnak érzik magukat, hogy több hadosztályt a Port-Arthurt ostromló sereg megerősítésére küldtek. Ez a hír azonban nem lehet igaz, bár a 250.000 fős három japán sereg jelentékenyen túlszámolja az oroszokat, de azért mégsem bízhatók, hogy a japánok gyengitnék erejüket, annál kevésbé sem, mert *Kuropatkin* tábornok erősítésére minden nap újabb csapatok érkeznek.

Az éjjeli órákban egy pétervári jelentés érkezett hozzánk, amely szerint a *Cezarevics* az augusztus 10-iki tengeri csatában hasznavehetetlenné vált ugyan, de még el tudta érni a kiaoasau német kikötőt. Ugy látszik, hogy a japán flotta ágyui főképp ezt a hajót vették célba, tudva, hogy ez Withöft tengernagy zászlóshajója. Az orosz forrás szerint is kétszázöt halottja van a *Cezarevics*nek és azok közt elesett Withöft tengernagy is, akit, Alexejev ideiglenes parancsnokságát nem számítva, Makarov halála után a portarthuri hajóraj élére állították. Withöft Makarov iskolájában nevelkedett és tőle örökölte azt a vakmerőséget is, amelynek most ő is áldozatul esett. De míg Makarov kirohanása az orosz fegyverekre katasztrófát hozott, Withöft merész vállalkozása az orosz flottának egy részét megmentette a biztos megsemmisüléstől.

A nagy tengeri csata.

Páris, augusztus 13.

A *Petit Parisien* jelenti Pétervárról: Az orosz portarthuri hajóhad a japán hajóhaddal megütöközött, sulyos veszteségeket szenvedett. Hír szerint a Pallada és két másik hajó elsüllyedt. Ugy hírlik, hogy az orosz hajóhad többi részét minden irányban szétverték.

London, augusztus 13.

Abból a kevés jelentésből, amely a Gagan szigetekkel a Togo admirális parancsnoksága alatt álló egész japán hajóhad és a Withöft parancsnoksága alatt álló orosz hajók között fölfolyt tengeri ütközetről jön, kitűnik, hogy az ütközet rendkívül heves volt és ezért feszülten várják Togo admirálisnak részletes jelentését, amely azóta valószínűleg már elküldött Tokióba. Amennyire eddig látható, az orosz hajók menekülő kísérlete teljesen meghiúsult. Másrészt azonban a japánok nem tudták az orosz hajók egy részét elsüllyeszteni, sem pedig ellenséges hadihajót elfogni. Bizonyos immár, hogy a *Cezarevics*, melyről azt hitték, hogy elsüllyedt, sulyosan megsérülve a csintau német kikötőbe érkezett. A *Novik* cirkáló és két orosz torpedónaszád esütöttök este szintén odaérkezett, de huszonnégy óra leforgása alatt elmenekült onnan. Az *Aszkold* cirkáló tegnap 3 órákor Vozungba, Sangháj kikötőjébe érkezett, ahová félórával később a *Groszovoj* orosz torpedónaszád is megérkezett. Az orosz flotta többi hajói a *Diana* cirkálóval és a *Mongolia* kórházhajóval, valamennyi jelentés szerint, kénytelen volt Port-Arthurba visszatérni. A

Pallada sorsa egyelőre még bizonytalan. A japánok vesztesége legalább 170 ember. Az oroszok minden valószínűség szerint jóval nagyobb, mert az *Aszkold* jegénységének jelentése szerint ennek a hajónak egyedül tizenkét halottja volt, köztük egy tiszt; ötvenen pedig megsebesültek. Ugyancsak az *Aszkold* legénységének elbeszélése szerint a tengeri ütközet délelőtti tíz órától délután öt óráig tartott. A japán hajók ágyui borzasztó tüzelést vittek véghez. Az *Aszkold* egyik kéményét egy ágyulöveg teljesen leszakította, a másikat is számos golyó érte. Az *Aszkold* a vízvonal fölött három léket kapott. Egyiket a japánok használhatatlanná tették. Még nem lehet tudni, hogy a Sanghaiba és Csintauba érkezett orosz hajók közül hányan fogják a nemzetközi jog szerint megállapított huszonnégy óras pihenés után az idegen kikötőket ismét elhagyni, hogy megkíséreljék az egyesülést a vladivosztki hajórajjal, vagy a menekülést Európa felé. Az azonban kétségtelen, hogy a *Cezarevics* és *Aszkold*, amelyek mind a ketten rendkívül sulyosan megsérültek, nem hagyhatják el többé a kikötőket s nem marad más hátra, mint hogy azonnal leszereljenek. *Rostokovszky* kapitány, a *Recsütelni* parancsnoka, nem halt meg, amint hitték, hanem megsebesült. A *Daily Telegraph* szerint a kapitány a japánok erőszkos eljárása miatt öngyilkosságot akart elkövetni. A *Recsütelni* tisztjei és legénysége csaknem kivétel nélkül megmenekültek. A japánok a *Recsütelni* csak akkor támadták meg, amikor a hajónak a kikötőbe való érkezése után huszonnégy óra már elmúlt.

Togo jelentése,

London, augusztus 13.

Togo admirálisnak az orosz hajóhad kitöréséről szóló jelentése a következő: Augusztus 10-én egyesült flottánk Gagan szigetnél megtámadta az ellenséges flottát. Az oroszok kinyomultak Port-Arthurból és dél felé igyekeztek. Mi azonnal üldöztük őket. Sulyos harc fejlődött, amely naplementéig tartott. A csata vége felé az ellenség tüzelése rendkívüli módon gyengült, hajóinak formációja zavarossá lett és hajói szétszóródtak. Az *Aszkold*, *Novik* és több torpedónaszádól déli irányba menekült. A többiek elváltak tőlük és Port-Arthurba vonultak vissza. Mi üldöztük őket és úgy látszik, jelentékeny kárt okoztunk nekik. A *Cezarevics* hajóról mentőöveket és egyéb felszereléseket találtunk a tengerben. Valószínű, hogy ezt a hajót az oroszok elsüllyesztették. Még nem kaptunk hírt a torpedónaszádokról és a torpedónaszádokról, amelyek az ütközetben résztvettek. Az *Aszkold*, *Novik*, *Cezarevics* és *Pallada* kivételével, úgy látszik, valamennyi hajó Port-Arthurba tért vissza. Flottánk vesztesége jelentéktelen, harc képessége nem csökkent. Összesen 170 emberünk pusztult el.

Tokio, augusztus 13.

Togo tengernagy jelentése szerint az augusztus 10-iki tengeri csatában öt orosz hajó sulyosan megsérült, köztük a *Retvizán*, melyet 3500 méternyi távolságból többször eltaláltak. Ezenkívül a *Pobjeda* két árbocát veszítette el. A hajó egyik sulyos ágyuját használhatatlanná tették. Az orosz

Fényképészeti műkedvelőknek

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. cs. és kir. udv. szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

cirkálóhajók viszonylag kevésbé sérültek meg, úgy látszik, hogy a *Baján épen maradt*. A japánok az összes sérüléseket kijavították.

Withóft tengernagy elesett.

London, augusztus 13.

Az estilapok pétervári jelentése szerint a *Cezarevics* pánclóshajót a 10-iki tengeri csatában a japán hajók egyik aknája átszakította és a hajó súlyos sérüléssel érte el Kiaocsaót. Hír szerint vesztesége 206 halott, köztük *Withóft tengernagy is*; a sebesültek száma 60.

A menekülő orosz hajók.

Frankfurt, augusztus 13.

A *Frankfurter Zeitung* magántávirata jelenti tegnapi kelettel *Sanghait*-ből: Az *Aszkold* nevű orosz csatahajó *Vuzungnál* partot ért. A hajó a vizvonal felett megsérült. Egyik kéménye szét van roncsolva.

Tokio, augusztus 13.

(Hivatalos.) *Csingtauból* jelentik 12-éről délelőtt 10 órától: A *Novik* és *Aszkold* nevű cirkálóhajók, *Csingtauban* szent véve fel, a kikötőn kívül cirkálnak. Épp most jött a kikötőbe két orosz torpedószázadból. A *Cezarevics* nevű pánclóshajó még a kikötőben van.

London, augusztus 13.

A *Times*nak jelentik *Sanghait*-ből tegnap kelettel: A *Grozovoj* nevű orosz torpedószázadból bevonult a *Jangese* torkolatába, mert gépezete javításra szorult. Úgy látszik, hogy az utolsó napokon nem vett részt az ütközetben. A hajó dereka, az ágyuk és a torpedólövedékek sértetlenek. Az orosz követ azonnal a hajóra ment.

A vadivosztoki hajóraj.

London, augusztus 13.

Pétervárról táviratozzák, hogy a vadivosztoki flotta déli irányban kivetett a kikötőből.

A semlegesség megsértése.

London, augusztus 13.

Minél részletesebb jelentések érkeznek a japánoknak a *Recsitelnit* ellen a csifui kikötőben elkövetett támadásáról, annál kinosabb föltűnést kelt az egész eset. Még az erősen japán-párti újságok is csak takargatni vagy mentegetni igyekeznek a nemzetközi jognak a japánok részéről történt megsértését. A *Morning Post* azt írja, hogy a kínaiak a *Recsitelnivel* is úgy fognak bánni, mint a háboru kezdetén a Mandsurral, amikor hónapokig halasztották a kínai kikötőbe menekülő orosz hajó lefegyverzését. A japán hajók parancsnoka különben csak Togo határozott parancsát teljesítette, aki meghagyta, hogy a *Recsitelnit* vagy fogja el, vagy sülyessze el. A *Times* határozottan követeli, hogy Japán deavualja a nemzetközi joggal ellenkező eljárását. A *Daily Mail* azt írja, hogy csak egy nemzetközi jog van s az elötte a japánoknak is meg kell haladniuk. *Newyorkban* is a jogsértés azonnal való jóvátételét követelik s *Japánban* kötelesegeül tekintik, hogy Kínának elégtételt adjon.

Csifu, augusztus 13.

Kínai tengerészettek azt állítják, hogy az első ideérkezett japán torpedószázadból elvonult a kínai hadihajók előtt, míg a másik rombolt a *Recsitelnit* észak felé vontatta, a *Hajcsi* nevű kínai zászlóshajó harcászászette te ma-

gát és között a japán parancsnokkal, hogy a *Recsitelnit* vissza kell szállítani, mert a semlegességet nyilvánvaló módon megsértették. A japán parancsnok megígérte, hogy a torpedószázadból a Csifuba való visszatérésre fogja bírni. A kínai tengernagy elfogadta a japán becsületeszavát és átengedte a rombolt. A japán parancsnokot a kikötőbe való első beérkezésékor a kínai tengernagy személyesen arról biztosította, hogy a *Recsitelnit* le van fegyverezve. A japánok erre kijelentették, hogy nem akarnak támadást intézni az oroszok ellen. A *Recsitelnit* megszállásokor keletkezett küzdelemben mind a két fél jelentékeny veszteségeket szenvedett. Tizenhat orosz hiányzik. Az orosz kapitányt lábán megsértették, de sikerült őt megmenteni.

London, augusztus 13.

A *Daily Telegraph* jelenti Csifuból: Az oroszok vesztesége a *Recsitelnit* esete alkalmából csekély volt. A vízhengrotagon mentőöv volt. A kapitány és több sebesült a kórházban volt. A tisztiek, egy kínai cirkáló vendége és a legénység csifui lakosoknál tartózkodik. Egy orosz matróz több japánt a vízbe faszított, mielőtt agyonlőtték. Egy hajózárlás megparancsolta az embeereknek, hogy hagyják abba a felesleges küzdelmet és ugorjanak a vízbe. Az oroszok azt állítják, hogy a japánok azonnal csoportosan kezdték tüzelni, majd szünet állott be, miközben a kínai órhajó odábbállott.

London, augusztus 13.

Japán diplomáciai lépéseket tett, hogy tiltakozzék Németország eljárása ellen, mely szerint orosz hajóknak megengedte, hogy a *Kiaocsaui öbölben* szénrel ellássák.

Port-Arthur ostroma.

London, augusztus 13.

Port-Arthur ostroma végső stádiumba jutott, és mint japán körökben hiszik, a vár bevételére már csak órák kérdése. *Jamagata* marsall a mikádó nevében felkérte a *port-arthuri* parancsnokot, hogy az általános rohamtámadás előtt távolítsa el a várból a polgári lakosságot. Egyben utasították a dalnii japán parancsnokot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az esetre, ha a polgári lakosságot *Port-Arthurból* kiküldik.

Köln, augusztus 13.

A *Köln. Ztg.* jelenti *Tokióból* mai kelettel: A japán császár rendeletet adott a főparancsnoknak, engedje meg a nemkatonáknak *Port-Arthur* elhagyását, nevezetesen a külföldi diplomataknak és tiszteknek, papoknak, nőknek és gyermekeknek. Ebből azt következtetik, hogy a japánok *legközelebbre* várják *Port-Arthur* bevételét.

A manduriai harcár.

Pétervár, augusztus 13.

Szaharov tábornoknak a vezérkarhoz intézett 12-iki távirata jelenti: Az egész manduriai megszállott részen nyugodtan telt el a mai nap. *Jantáj*, *Pönszik* területén az utolsó időben csuguz bandák bukantak fel. Megtámadtak egy orosz élelmiszer szállítmányt is, de annak őrsége visszaverte őket.

Egy orosz cirkáló garázdálkodása.

Gibráltár, augusztus 13.

Egy Lloyd-távirat szerint a *Hullból* Nápoly felé tartó *Ronda* nevű angol gőzös jelzéssel azt jelentette, hogy tegnap egy orosz cirkálóhajó feltartóztatta és tisztet küldött rá, ki a hajó okmányait és szállítóleveleit átvizsgálta, a rakóhelyeket pedig átkutatta. Erre a cirkáló teljes egészével északnyugati irányban távozott.

HIREK

Edvárd.

Nemrégiben, amikor egy királyi herceg vonult nyugalomba, hasábos értekezéseket lehetett olvasni a fejedelmi vér tulajdonságairól, a hercegi szenvedélyekről és a korona-örökösök jókedvéről. Igen komolyan és igen alaposan vitatkoztak affelelt, hogy hiba-e, ha egy királyi herceg nem rejti véka alá mulatságait s vérenek szórakozásaiból nem csinál titkot. A kérdés más szóval az volt, hogy szabad-e a királyi ágyból származott férfiaknak úgy szórakozniok, mint ahogy a legutolsó hadnagyoknak is szabad? A kérdést legtöbben az illik és nem illik szempontjából bírálgatták és a főhercegek ebben az időben mind úgy jártak, hogy nem tudták fölemelni a jobbkarjukat. Mintha szorongattak volna valami a húnok alatt. Talán az érénytermémert, amelyvel hőmersékletüket és vérük hőfokát mérték. A moralisták véleménye tudniillik az volt, hogy a főhercegnek és korona-örökösnek nem illik kimutatnia országvilág előtt, hogy a szórakozások terén, a szerelemben, a szesz és játék élvezetében éppen olyan közönséges ember, mint akármely más.

Nem illik? Pedig itt van az elmélet okozkodások legnagyobb mecfafelője: *Edvárd*. Kivette részét a szórakozásokból böven. Európa első arslánja volt. Szerette a nőket, az italt, a kártyát, a muzsikát. Szerette az éneket, a könnyelműséget és a pikantériákat. Soha nem túrte el, hogy a polgári érénytermémert a hóna alá dugják s ha éppen akadt olyan nagyképű moralista, akinek ez volt a kedvtelése, mosolygott rajta. Akkor megjósolták, hogy ebből az *Edvárd*-ból borzasztó egy király lesz. Keresztet vetettek asszonyneim s imádkoztak a boldogtalan Anglia sorsáért. Európa azt hitte, hogy szegény Angliának most már csakugyan vége van, mert a királynak csöndesnek, békésnek, jámbornak s ami fő, érényesnek kell lennie. Erény nélkül nincs semmi.

Igy, ilyen általános aggodalom közt lett király *Edvárd*ból. S attól a pillanattól fogva, hogy a trónra ült, egyszerre becsüztette szórakozásait. Megkomolyodott, mint egy vidéki kis polgár fia, aki huszonegyévi lupolás után, átveszi az apja kassa-kulcsait s üzleti könyveit. Az elveszett fiú körülnézett s azt látta, hogy Anglia elvesztette a szimpátiákat a boer háboru által. Gyorsan befejezte hát a háborut. Aztán elindult a szomszédokhoz. Vidámságával meghódította Portugáliát és Spanyolországot. Aztán a Vatikán vette be s ezzel az ir katolikusok szívét. A vidám kedélyű embernek csak el kell kezdenie a hódítást s többé meg nem áll, mert a hódítás örömet okoz neki. Elindította hát katonáit Tibet felé s ma már *Yasszában* van. Kedélyével és jó kedvével elüzte a titokzatos dalai lámát is. Aztán *Vilmos* császárt ölelgette meg az egyik karjával, s másikkal pedig Béc felé nyult. Amerre járt, mindenütt barátokat szerzett Angliának és annak a politikának, melynek élén ma Anglia halad: a béke politikájának.

Ez az ideája ennek a vidám, cigányvérű embernek. Ennek az ideálnak szolgál-

Gőzgéptelepek

100 HP. gőzgép *Ellé* brünni gépgyár-féle gyártmány. 100 HP. gőzgép *Tanner* és *Laetsch-féle* gyártmány, 30 HP. Compound gőzgép *Mann*-féle gyártmány. Dymagócsék, *Gasz* és *Társa*-féle gyártmány. *Tiszháza*készítésű 71 m³ térfogatú, 4 hengerműhelyes, 7 m² térfogatú, Cornwell-készítésű 220 m³ térfogatú, 4 hengerműhelyes engedélyezve. Aló cöveszkazán 9-88 m² térfelületű 4 hengerműhelyes engedélyezve. Aló cöveszkazán 9 m² térfelületű 3 hengerműhelyes engedélyezve. Gasmotor 4 HP. 1 db 39 HP. Gatter. *Ganz-féle hengerszékek, lisztgizmak, felvonók, Burák, Bogy-gabontisztítók* és egyéb malomberendezési tárgyak. *Transmissziók, szikarokok, tartányok, csövek, kútaik, szivattyúk, téglák és habarcs-felvonók, daruk, emelőgépek, építési szivattyúk, kovács és lakatos szereszműok, állványkapcsok, sínek építési célokra, mezei vasúti sínok, távírdahuzal, csigápegékek, stb.*

latában öröködik és vigyáz mindenre, ami a világ oceanjain történik. Ennek az érdekében tartja szakban Oroszországot is azért ápolja a barátságot, a béke másik nagy apostolává, a mi királyunkkal.

Miért nem török hát össze az ősi erényhőmerőket? Nem érnek ma már egy fabatkát sem.

— a.

Budapest, augusztus 13.

BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 13-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul kélthessék tovább.

Személyi hírek. Mária Jozefa főhercegnő tegnap este fiatal, Károly Ferenc, József és Miksa főhercegekkel körülbelül háromhetes tartózkodásra Pirmába utazott. — Petrov bolgár miniszterelnök a külföldre utazott, hol néhány napig szándékozik maradni.

A király születésnapja. Halmas János polgármester felhívást intézett a fővárosi bizottsági tagokhoz, hogy augusztus 13-án, a király születésnapján a Mátyás-templomban délután 10 órakor tartandó szent miséidőzaton jelenjenek meg. Felkéri továbbá a polgármester a bizottsági tagokat, hogy az augusztus 20-ikára, reggeli 7 órára kitűzött ünnepies körmeneten is vegyenek részt.

József főherceg a tüzoltásról. A nemzetközi tüzoltókongresszus alkalmából József főherceg, a Magyar Tüzoltósövetség fővédnöke cikket írt a *Tüzrendészeti Közlönybe*.

Mint az előző tüzoltók parancsnoka — ugymond — a vesz helyén is hozzájárultam egy meggedszádon át abhoz, hogy a helyes érzék a megelőző tüzrendészet és a rationális tüzoltás iránt édes hazánk lakosságának minden rétegében felébredjen és meggyökeresedjék. Annnyit sikerült kivívnom, hogy ma már mások is találják, nemcsak a tüzoltók, hogy a vagyonbiztonságot fenyegető, de gyakoriság tekintetében valamennyi elemi csapás közt első helyen álló tüzvesztek ellenében a tervezlen hősködés vajmi keveset ér. A hatóságok is belátják, hogy annak elrendelése, hogy a vesz esetén kinek kell parancsolni s ki tartozik engedelmkedni, még távolról sem egyértelmű azzal, hogy a rendelékni hivatott egyén minődjárt azt is tudja, hogy mit adjon parancsba és hogy az engedelmkedni kész, de egyébként avatatlan tömeg a kapott parancsot kellőképp végre is hajtja. De azt, hogy a tüzoltóknak rendszeressé tétele és különösen, hogy a megelőző tüzrendészetnek céltudatos művelése égető szükséglet képez: még mindig csak mi tüzoltók érezzük és hangoztatjuk. Hogy a kormány annyi egyéb fontos teendője mellett eddig nem fordíthatott több figyelmet a rendészetnek ez ügyre, meg tudjuk érteni. Amde immár a farsadalmi uton elért eredmények betetőzésre várnak. Adja az ég, hogy az a nagy alkalom, mely a nemzetközi tüzoltókongresszusnak Budapesten leendő megtartása által adódik, az általunk vállaltva megérdemt jó ügynek (országos) végleges szervezésére jótékony befolyást gyakoroljon.

József főherceg.

Goluchowski Ischiben. Bésből jelentik: Gróf Goluchowski külügyminiszter holnap, vasárnap délután báró Ambrózy követségi titkár kíséretében Ischibe utazik. Goluchowski folyó ügyekről fog jelentést tenni ő feiségének.

Kitüntetések. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, gróf Zichy Gyulának egy tüzeset alkalmával a mentés körül tanúsított bátor és önfeláldozó magatartása elismeréséül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

Babits Zsigmond gyémántmiseje. Kassáról táviratozik: Babits Zsigmond megyéspüspök badeni tüdüléséből székelyére érkezett, hogy Nagyboldogasszony napján gyémántmisejét az székestemplomban megtartsa, valamint egyházmegyéje évszázados jubileumát megünnepelje.

Csáska György halála. Ma délelőtt sokan látogattak el a budavári érseki palotába, az elhunyt kalocsai érsek ravatalához, amelyet a megboldogultnak kedveire virágai borítanak. Az érsek lelkiúdvéért oldalkanonokja, dr. Zundl Péter délelőtt tíz órakor requiemet mondott a Mátyás-templomban. A requiem a gyászoló család is résztvevett. Az elhunyt érsek holttestét ma délután hat órakor szentelték be a budavári palotában nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. Jelen voltak többek között a családtagokon kívül Plósz Sándor igazságügyminiszter, Lobkowitz Rudolf herceg táborserznagy, hadtestparancsnok, dr. Günther Antal és ifj. gróf Zichy János országgyűlési képviselők, a kerületi plébánosok majd valamennyien. A szertartást dr. Köhl Medárd püspök végezte fényes pápi segédlettel, mely alatt az Operaház énekkara remekül énekelt. Szertartás után az Entreprise emberei hozzáálltak a koporsó becsomagolásához. A halottat 8 óra után szállították ki az Entreprise négyfogatú disztourgonjára a keleti pályaudvarra, ahonnan esti 10 óra 10 percekor indították utak Kalocsára. A vonatnál utaznak a családtagok is, továbbá Zundl Péter püspök, oldalkanonok és dr. Révay Tibor titkár. A vonat Kalocsára hajnali 4 óra 15 percekor érkezik meg, ahol a halottat a papság fogadja s nagy menetben kíséri a kastély alsó kápolnájába. Ott marad az egyházfejedelem holttestét kedden reggelig, amikor a temetés lesz.

Berezvitz Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter Csáska érsek elhunytá alkalomból a következő táviratot intézte a székesfőkáptalanhoz:

„Mély megilletődéssel vettem a gyászhirot, mely Csáska György kalocsai érseknek, a nemes szivéről ismert, orényekben gazdag és minden tekintetben hivatása magaslatán álló egyházfejedelem elhunytát jelentette. Beenne nemcsak egyházának kiváló főpásztorát gyászoljuk, hanem hazánk egyik kitűnő fiát, ki forró hazaszeretettől áthatva, nemzeti törekvésinek mindenkor buzgó előharcosa és áldozatkész, bőkezű támogatója volt. Fogadja a székesfőkáptalan a nagynevű főpap elhunytá alkalomból őszinte, igaz részvétem kifejezését.”

Berezvitz.

Rákóczi hamvai. A Magyar Távirati Iroda a legilletékesebb helyről nyert felhatalmazás alapján kijelenti, hogy a lapokban a Rákóczi hamvai hazaszállításának részleteire vonatkozó közlemények alaptalanok.

A bolgár trónörökös iskolái. Szófia-ból jelentik: A hivatalos lap *Ferdinánd* fejedelmnek a közoktatásiügyi miniszterhez intézett kézirát közi, melyben a fejedelem azt adja tudomására, hogy Boris herceg trónörökös sikeresen végezte az elemi iskolát. Felsőszőlja egyuttal a minisztert, vizsgáltassa meg a trónörökösét egy külön bizottsággal az országos tüvényektől kívánt vizsgálaton, hogy joga legyen tanulmányai folytatására. A fejedelem megbízta még a minisztert, hogy dolgoztasson ki közép- és felsőiskolai tantervet Boris és Cyrill hercegeknek az általános érvényben levő tanterv alapján. A fejedelmi kézirat különösen kiemeli Boris hercegnek fényes sikerét a bolgár nyelv megtanulásában.

Japán kitüntetések. Két évvel ezelőtt jártak fővárosunkban a japán államtitkár és a japán dohányjüvedék-igazgatóság vezető emberei, hogy a megyait dohánygyártást és a dohányjüvedéki ügyeket tanulmányozzák. A kiküldött bizottság hazatért Japánba és most érkeztek meg a kitüntetések azok számára, akik a magyar dohányjüvedék megismertetése körül a bizottságnak segítségére voltak. Madarassy Gábor miniszteri tanácsos, a dohányjüvedék központi igazgatója a *fülkelő nap-rend* második osztályát, Horacek László pénzügyi főtanácsos a *szent kincs-rend* második osztályát és Bálványi Gyula pénzügyi tanácsos a *fülkelő nap-rend* negyedik osztályát kapta.

A gazdagság titka. A petroleum- királyoknak, trüsztkrózusoknak s a prairieken átszáguldo vasutak mindenható urainak rendez mulatságuk, hogy visszatekintve ifjuságukra, amikor néhány pennnyel a zsebükbén, utacsepérok voltak vagy kocsiotlok, kiadják emlékirataikat. A sokszor érdekes tanulmánynak rendezen ez a címe: *Hogyan gazdagodtam meg?* — Miként szereztem milliókat? — A gazdagság útja, vagy ehhez hasonló. A morál pedig az, hogy takarékoskodjunk és legyünk szorgalmasak s bár nem bizonyos, hogy aki receptjüket betartja, nem hal-e meg a végén mint elhagyott koldus, vagy jobb esetben mint vékonypénzű magánzó, könyvívek mégis kedvelt olvasmánya az amerikai fiataloknak. Hányan vannak, akik még sürübb verejtékfullással tolták a kocsiakat, nagyobb lelkesedéssel söpörték az utcáit, dolgoztak, amig leleketük birta, jobban kuporgatták a garast, mint e szerencsés dollárkirályok, mégsem bírtak zöldágra vezetni! De New-Yorkban, ahol az utcán háló csavargó, milliókról és mesés gazdagságról álmodik, a vágyak, erősebb törekvésék világában, mohó lelkesedéséül olvassák e könyveket, jobban szeretik a detektiv-romantikánál és többre becsülik Wells fantasztikus írásainál is. Most Rockefeller János, nehoj elmaradon milliórdos kartársai mögött, szintén az irodalom virágos mezejére lépett és a *New-York Americánba* megírta életének történetét. Az a tanulsága, hogy aki meggazdagodni akar, az vezessen naplót a bevételeiről és kiadásairól. Ne költjön többet, mint amennyi a bevétele, s bármily csekély is a jövedelme, adjon néhány fillért jótékonyra. Rockefellernek 1855-ben évi kétszáz korona jövedelme volt, ma egyike a kerekföld leggazdagabb embereinek Közéteszi a naplóját is erről az időről, ahol pontosan fel van sorolva, hogy mire, mennyit költött. A New-York Americának több százezer példánya elkelt, hogy kiadta a petroleum-király memoárjait. A gazdagodás titka azonban a szegény ember előtt mégis csak titok marad . . .

Veszeli Károly emlékezte. Veszeli Károlynak, a harmadéve elhunyt jeles fiatal lírikusnak dombovári lakóházát tiszteiól emléktáblával jelölük meg, amelynek a leleplezése e hó 21-én, vasárnap délután lesz Dombováron. Az ünnepre a rendezőség meghívta az Országos Irodalmi Szövetséget, amely tagját, dr. Hajdu Miklóst bizta meg az ünnepi emlékbészéd tartásával. A rendezőség nevében Sas István beszélt, Szepessy László pedig alkalmi ódáját szavalja el.

Elesett katonák emléke. A budapesti 32-ik, Mária Terézia-ezred sorából Boszniában elhunott bajtársak lelkiúdvéért ma reggel 9 órakor tartották meg a budavári helyőrségi templomban a szokásos rekviemet. A gyászmisért Vörady Géza katonai apátplébános celebrálta.

Robbanás egy puskaporgyárban. Grác-ból jelentik: Ma déli 1:12 órakor Mayer Jakab rudersdorfi puskaporgyárában felrobbant egy őrlökészülék. A robbanást Grác egész városban hallották. A munkások közül senki sem sérült meg. A tulajdonos kára több ezer korona.

Vendéglősök kongresszusa. A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége szeptember 12-ikén Szegeden tartja meg ezidei országos közgyűlését. A kongresszussal kapcsolatosan a Magyar Szólesszádolók Országos Egyesülete országos borvársárt rendez. A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávés-segédék Országos Nyugdíjintézte szeptember 12-ikén ugyanezen Szegeden tartja meg rendez évi közgyűlését.

Visszaadás a tüzoltók nevében. A tüzoltókongresszus elnöksége közli, hogy valaki a fővárosi üzletekben egy tüzoltó-könyvel hálal s megrendeléseket és adományokat gyűjt a kongresszus céljaira. Az elnökség ügyelmezteti a közönséget, hogy könyvelársításra vagy gyűjtésre megbízást senkinek nem adott.

PFANHAUSER-féle Perfect-separatorok. Perfect tejgazdasági Berendezések és eszközök.

PFANHAUSER ANTAL
BUDAPEST, V. ker., Bathory-utca 9. szám.

— **A bécsi sajtó-kongresszus.** Bécsből jelentő tudósítónk telefonon, hogy a kilencedik nemzetközi sajtó-kongresszus elnöke, Singer Vilmos, a N. W. Tagblatt főszerkesztője Koerber miniszterelnöktől azt az értesítést kapta, hogy ő felsége Reiner főherceget bízta meg képviselővel a kongresszus megnyitóján. A megnyitóját szeptember 11-én lesz Bécsben.

— **A fölemelt tejárak.** Egy hónap mulva, immár elhatározottak, literenként 4 fillérrel drágább lesz a tej a fővárosban. Sovány vizasztalás, hogy ezzel szemben május közepétől őszig egy fillérrel kisebbek lesznek az árak a maiaknál. Az áremeléssel azonban még nem ér véget a közéletmezés veszedelme. A kereskedők attól tartanak, hogy a télre nem fognak elegendő tejet kapni a s a drágaság tejejébe a tejhiány is beáll. A tejtermelők és tejkereskedők bizottsága mai értekezletükön az áremelést a következő határozatban mondják ki:

— **Annak az elvnek** alapján, hogy a tejárak a téli évadban nagyobbak s a nyári évadban kisebbek legyenek, a tejárakat olyanoknak tartjuk, hogy az eddigi árakkal szemben a tejárak mennyiségének biztosítása esetén (legalább tíz százalék eltérést fenntartva) szeptember 16-iktól május 15-éig literenként négy fillérrel nagyobbak, ellenben május 16-ától szeptember 15-ikéig az eddiginél egy fillérrel kisebbek, mennyiség nem biztosítása esetén pedig szeptember 16-iktól május 15-ikéig az eddiginél literenként két fillérrel nagyobbak s május 16-iktól szeptember 15-ikéig az eddiginél egy fillérrel kisebbek legyenek. Ezek az árak 1905. október elsejéig irányadók. A kereskedő urak kötelezettséget vállaltak, hogy a közönséggel szemben a tejárak a téli évadban is csak annak az árak a hányadával emelkednek, amelyet a gazdák áremelésként kapnak, de a gazdáknak adott áremelést semmi ezin alatt sem haladhatják meg. A határozatot a termelőknek egy legközelebb összehívandó értekezlete fogja jóváhagyni.

— **Waldeck-Rousseau temetése.** Párisból táviratozzák: Ma temették el a Klóvilé-templomból Waldeck-Rousseau volt miniszterelnököt. Az igen egyszerű lefolyású gyászünnepeken az özvegyen és a hozzátartozó családtagok kivül résztvettek az összes miniszterek, Fallières szenátusi elnök, Brisson, a kamara elnöke, a diplomáciai testület, továbbá számos politikai személyiség, sok ügyvéd stb. Ott volt Dreyfus Alfréd is. A beszentelés után a gyászmenet a Montmartre temetőbe ment.

— **Jelentkezés a katonai gyakorlatokra.** A fővárosi katonai ügyosztály figyelmezteti az augusztus 21-ikére és 22-ikére fegyvergyakorlatra behívott tartalékosokat és póttartalékosokat, hogy még augusztus 20-ika előtt jelentkezzenek. A jelentkezés elmulasztása büntetést von maga után.

— **Bécsi emberszeretet.** Minden emberi érzés brutális megcsufolása az a bécsi eset, amelyről egy Pozsonyiból érkező hír számol be. A pozsonyi forrás szerint az elmúlt napokban Bécsbe utazott a családjával, egy volt magyar újságíró, Dobay István meglátogatni keresztény és osztrák eszázvárosban. Egy barátjának, dr. Hoppe orvosnak a lakásán hírtelen szélütés érte és eszméletlenül esett össze. Kocsira tették a súlyos beteget, hogy kórházba szállítsák. Azonban egy kórház sem vette fel, azon a címen, hogy nincs hely. A bécsi közkórház igazgatósága eleinte hajlandónak mutatkozott a félévvel, de mikor a nacionalisták bediktálták, az ügyeletes orvos ridegen kijelentette:

— Bocsánat, nem vehetjük fel a kórházba, mert magyar. Keressenek más kórházat.

Hiába volt minden, nem fogadták be sehohly, és a félholt beteget el kellett szállítani Korneuburyba ahol a kórházban rövid szenvedés után meghalt.

— **Házasság.** Ripka Kálmán állami tisztviselő 14-én, vasárnap délelőtt tartja esküvőjét Agoston Margit kisasszonnyal Budapesten a józsefvárosi katolikus templomban.

Sugár Jenő, a budapesti marhavásártéri vásárpénztár tiszviselője eljegyezte Hermann Vilma kisasszonyt, Herzmann Mór budapesti vasuti vendéglős leányát.

— **Elhunyt nagykövet.** Levicoból táviratozzák: José Aguera santszéki spanyol nagykövet, ki 9-én érkezett ide, ma szívdühözben elhunyt. Holttestét Spanyolországba szállítják.

— **A gyermekevelés új módja.** A tavasszal kezdtek suttogni a Csillag-hegyen, hogy Berg Antal pénzügyminiszteri szemellenőr kisfiával kegyetlenül bánik: vadállat módjára ketrecben tartja. Különösen a szomszédok beszéltek rémes dolgokat a kősvívi apáról, akit fel is hívtak arra, hogy ne bánják úgy a gyermekével. Berg azonban kereken kijelentette, hogy sörpörjön ki-ki a maga háza előtt és ne ártson bele magát a más ember családi dolgába; ő úgy neveli a gyermekét, ahogy neki tetszik. Az egyik szomszéd, aki hallotta a kis fiú sirását, a pomázi főszolgabírói hivatalnál fájjelentést tett Berg ellen. Julius 14-én Kés Tibor vizsgálatot megjelent Berg Antal nyaralójában s vizsgálatot tartott. A nyaraló egyik oldalán, a nyaralóba vivő lépcső mellett, egy másfél méter hosszú és egy méter széles lékretreccet talált, mely fölé ponyva volt kifeszítve. A ketrec alja homokkal volt behintve s ott volt elzárva a kis Antal, Bergnek hároméves fiacskája. Az apa, akit a szolgabíró kihallgatott, előadta, hogy ő a fiát így neveli, ezt tartja gyermekére nézve egészségesnek. A kis fiú így nem tehet kárt magában s amellett könnyű reá ügyelni is. Második felesége ugyanis — Antal az első feleségétől való — csecsemő-gyermekével annyira el van foglalva, hogy a kis hároméves fiura „lehetően vigyáznia.” A szolgabíró nem talált rá módot, hogy a furcsa nevelés ellen hatóságilag beavatkozzék és az iratokat a pestvidéki királyi ügyészséghez tette át. Az ügyészség indítványára tegnap délután a pestvidéki törvényszék központi vizsgálóbírája, dr. Aczél Nándor királyi törvényszéki bíró dr. Andreánszky Jenő törvényszéki orvossal kiment a csillaghegyi nyaralótelepre s Berg Antal házában helyszíni szemlét tartott. A vizsgálóbíró fölmerre a ketrecet, kihallgatta a házbeliakat és szomszédokat s a törvényszéki orvossal megvizsgálta a kis fiút. A vizsgálóbíró konstátálta, hogy Berg időközben megnagyobbította a ketrecet s hogy tétő gyanánt ponyvát helyezett fölé. Kihallgatták ezután a különös gondolkodású apát, aki tiltakozott az ellen, hogy nevelési rendszerét kritizálják s családi ügyeibe avatkozzanak. A bíróság csak akkor fog érdemlően határozni az ügyben, ha a törvényszéki orvos betérjeszti szakvéleményét.

A megvádolt miniszteri tiszviselő egyik esti lapban hosszasan nyilatkozik s abban a többi között ezeket mondja:

Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy nem ketrecről van szó, hanem egy az előkertben elkülönített helyről, amely kezdetben 1 és fél méter hosszú és 1 méter széles volt. Gyermekemet — aki most 2 és fél éves — szép időben, amikor a friss levegő jó tesz neki, kiviszem ide és játékszertel ellátva, itt tartom. A gyermeket, akinek ez szemmel láthatólag használt, mert ereje és egészsége gyarapodott, ha az idő esenyára válik, vissza szoktam vinni a szobába. Maga a gyermek szívesen tartózkodik ezen az elkülönített helyen, sirni sohasem sir ezért és az sem igaz, hogy a szomszédok megbotránkoztak volna rajta. Szokatlan lehet nevelési mód, de felelett praktikus. Hogy mennyire igazam van, bizonyítja az, hogy amikor tegnap a bizottság távozott, minden tagja elismerőleg nyilatkozott és udvariasan bocsánatot kért, hogy megzavarták házam nyugalomát. Nem is jöttem volna, ha mindjárt első ízben orvos jött volna szakvéleményét mondani.

— **Egy tanítóképző-intézet jubileuma.** Csáktornayról jelentik: A csáktornai állami tanítóképző-intézet szeptember 6-án tartja fennállásának negyedszázados ünnepét. Több száz tanító és tanár került ki ebből az intézetből s az ország minden részében, főleg pedig nemzetiségi vidékeken sikeresen működnek. A volt tanítványokból és az intézet tanári testületéből alakult bizottság Margitai József intézeti igazgató elnök-

lete alatt készül az ünnepélyre. A volt tanítványok az intézet két volt igazgatójának: Bárány Ignác és Samu József jeles pedagógusoknak az intézetben emléktáblát állítottak, melyeket az alkalommal fognak felavatni. Az ünnepélyen a közoktatásügyi miniszter képviselgetni fogja magát.

— **Menetelés a halálba.** A reglama kegyetlenségéről érkezik hír Prágából. Ismét áldozatot kívánt a katonai menetelés. A 42-ik gyalogezred Kostelet közelében iszonyú hőségben végzett gyakorlatokat. A tisztiek végkimerülésig masiroztatták a katonákat, akik közül a fáradalmak következtében három meghalt, kétszázan pedig súlyosan megbetegedtek.

— **Razzia a párisi tejesarnokokban.** Hát nemcsak az erdők sürűjében és száraz hidak alatt meghuzódó munkakerülő-népségnek jut ki a razziból; hadjáratot indít már a párisi laboratórium a tejesarnok-tulajdonosok ellen is, akiket azzal gyanúsítottak, — és pedig alapon — hogy meghamisítják az egészséges, friss tejet. Az európai nagyvárosok között aranyló Páris fogyasztja a legtöbb tejet. A hatóságok szigorúan ügyelnek is arra, hogy a kereskedők ne keverjék vízzel a tejet. Most azonban mégis évek óta tartó visszaélésnek jöttek nyomára. A hatóság ugyanis régebben úgy intézkedett, hogy több egészségügyi felügyelő járja be a várost s betoppán hol ebbe, hol abba a tejesarnokba s az eladásra szánt tejből egy-egy üveget magával visz. Ezt a tejt azután megvizsgálják. A felügyelő látogatásának idejéig soha egyetlen kereskedő sem tudhatja előre s így ez az ellenőrző-rendszer igen jónak bizonyult. Most aztán kiderült, hogy több kereskedő és felügyelő összejátszott. A kereskedők értesítést kaptak, hogy egy meghatározott napon egy üveg jó tejet készítsenek elő és az üzletben melyik polcra tegyék. Így ment ez évek óta, mignem most egy bolti szolga, akit nem vesztekettek meg eléggé, leleplezte a visszaélést.

— **Sportújság.** Ma kezdődik a budapesti nyári meeting, amely 12 napig tart. A Sportújság minden versenyre a legjobb és legmegbízhatóbb tippeket adja. Ajánlatos, hogy minél többben a Sportújsággal menjünk a lövésznyere.

— **Pusztító tüzek.** Aradról jelentik: Polak Imre országgyűlési képviselő acauzai erdejében tűz ütött ki, amely a szárazság folytán rendkívül gyorsan gyuló fák között nagy gyorsasággal terjedt, úgy hogy csakhamar ezer holdnyi területen lángban állott az erdő. Lovich Gyula nagyhercegi főszolgabíró táviratilag jelentést tett gróf Tisza István miniszterelnök belügyminiszternek és katonai segélyt kért kirendelni. A tüzet gyújtogatás művének tartják.

Nagyváradról táviratozzák: A hőrszegeti tüzet ma reggelre sikerült lokalizálni, de sok helyén még mindig izzik a szarátok. A falu közepét, az egymás hátra épített házakat a tűz teljesen elpusztította. Tíz család a koldusbotra jutott. Csaknem száz ház pusztult el és minden takarmány.

Békés-Csabáról táviratozzák: A bihariemgyei Bihar-Bajmólából a turifászes átesapott Szeghalom határába, ahol Péter András földbirtokos harminc hold földje ég. Lokalizálás végett az égő területet körülárkolták, de a földéges még mindig terjed.

Dévaról jelentik: Batizon az Erdély-egyesületi Bank tulajdonát képező Borsa nevű erdőt felgyújtották és háromszázötven hold legett. A kár harmincezer korona. A gyújtogatót a csendőrség Homorogyán Péter személyében kinyomozta és elfogta.

— **A tó titka.** A mult hét egyik reggelén egy nagyobb csolnakot pillantottak meg a genyiek, a tó vízen himbálózott. A partról úgy látszott, hogy a csolnak üres, de midőn közelébe ezettek, látták, hogy egy női boltész van benne, amelynek felső része a vízben lóg, alsó teste pedig lábánál fogva a csolnak rácsai közé akadt. A halott mellett férfiruhák heverték. A kabátban pénztárcát, arany- és ezüstpénz tartalommal és egy rheineck-lousannei vasuti térítjegyet találtak. Nyomban vizsgálatot indítottak a rejtélyes ügyben, amelynek során kitűnt, hogy a halott nő

Cipőfelsőrész,

bőrúrut, talpakat, cipőszkellék és szerszámot, cipőfűvesítő-erémet és apretourákat, mindenből a legjobb gyártmányt legolcsóbban szállítja Gyöngy Sándor, bőrru, cipőfelsőrész-gyár Budapest, III. Tavassz-utca 1. szám. Képes árjegyzék ingyen.

előző este egy férfival *Ouchyból* esolnak-kiirandulásra indult s hogy a férfi is ezen az éjszakan tűnt el. Mi okozta a két ember halálát, az mely titok, amelynek egyetlen momentumát sem tudja megvilágítani a vizsgálat. Mindössze annyit tudnak, hogy a nő kétségbeesett halálutást vevott, mert rubája tépett volt s haja egészen szétbomlott. Lehet, hogy kegyetlen büntényről van szó, de az sincs kizárva, hogy a fiatal pár közös akaratával öngyilkosságot követett el.

Eltemetett munkások. Ma délután két óra tájban a szaryasmarha vágóhidnál nagy szerencsétlenség történt. A *Landherr* Gyula építész által végzett földmunkáknál, ahol a pallér a teljhatalmu vezető, beszakadt egy árok és a leomló föld három munkást maga alá temetett. Ezek közül *Úrbányi* Mátyas azonnal meghalt, *Molnár* József pedig jelentékeny zúzódásokat szenvedett.

Az öngyilkos nevelőnő. A lopás miatt vád alá helyezett és öngyilkossá lett *Clurele* Klára nevelőnő viselt dolgoiról *Badenből* a következőket jelentik: A nevelőnő néhány hónappal ezelőtt jött Badenbe, ahol egy előkelő családnál volt alkalmazásban. A szállodában, ahol a családdal együtt lakott, bejelentette, hogy a neve *Clurele* Klára, bécsi születésű, new-yorki illetőségű, huszonhatéves nevelőnő. Pár nappal ezelőtt elhagyta az állását, de tovább is ott vett lakást a szállodában és szorgalmasan eljárt fürdeni. Csodálatosképpen, valahányszor a nevelőnőt a fürdőben látták, mindig egy csomó lopást jelentettek be a többi látogatók a fürdőigazgatásnál. A dolog feltűnővé lett s a fürdőigazgatóság a nevelőnő megfigyelésével egy detektívot bízott meg, aki már másnap rájárt, hogy lopásos, amelyet a fürdőben elkövetett. Azonnal letartóztatták, de ő állhatatosan tagadta, hogy akár ebben, akár más lopásban bármily része volna, míg végre a szobájában tartott kutatás alkalmával megtalálták az ellopott tárgyak nagy részét. Erre azután lopás miatt vád alá helyezték: *Clurele* kisszerű és tegnap lett volna a járásbírói tárgyalásra a kihallgatása. Tegnap reggel fájdalmas jaígatás hallatszott szobájából és mikor az ajtót betörték, halálukolva találtak agyában a nevelőnőt. Strich-ninzel mérgezte meg magát és csakhamar meghalt. Hátrahagyott ingóságai között egy összeközbűzött levelesomót találtak, egy nyitlt levéllel, amelyben azt kéri, hogy a leveleket egy *Bécsben* lakó kapitányhoz juttassák. *Clurele* Klára állítólag jó családból származik: atyja jelenleg Németországban van.

(x) **Nyaraló- és fürdőhelyekre** utazóknak különös figyelmébe ajánlja *Schmidt* M. szíjgyártó, nyereg- és bőröndös Kerepesi-ut 25. sz. alatti üzletét, hol mindenféle legjobb minőségű utazó és bécsi bőröndök, náccsairék, pénz-, szivar-, cigaretta-stb. tárcák nagy választékban kaphatók. Saját készítményű különféle kiegészítő-k, nyergeszek mindig raktáron vannak.

A cárevis.

Budapest, augusztus 13.

Pétervárról táviratozzák, hogy *Alexandra* cárnénak és újszülött gyermekének állapota kitűnő. A csecsemő részére már találtak dajkát, aki *Pétervári* környékéről való, de a cárné legalább az első napokban maga akarja táplálni gyermekét. *Pétervárról* ma reggel négy órakor *cári kiáltványt* tettek közzé, mely *Alexei* hercegnek, a cár fiának születését adja hírül. A cár fölszólítja az összes orosz alattvalókat, hogy vele együtt imádkozzanak a Mindenhatóhoz fia jólétéért, ki hivatva van arra, hogy az orosz cár Isten kegyelméből adott hatalmának örökösé legyen. A trónörökös cím, mely *Mihály* nagyhercege volt, az orosz államtörvények szerint az újszülött nagyhercegre szállt át. Berlinen át jelentik, hogy a cár a trónörökös születése alkalmából igen sok politikai bűnösnek kegyelmet fog adni. Állítólag a cár megfogadta, hogy ha fia születik, alkotmányt ad a népeknek. — *Belgrádból* jelentik nekünk: *Péter* király az orosz cárhoz és cárnéhoz táviratot

intézett a trónörökös megszületése alkalmából s e táviratban a *szükség reményének* nevezi az orosz trónörökösöt.

Az orosz trónörökös születésének híre bizonyára a legnagyobb örömmel a papság és a jámbor orosz nép fogadta, megerősítve benne a hitet az egyház népszerű szentjeinek esodotévé erejében. A cári pár legifjabb leányának születése után, tehát 1901 július közepén, közvetlen uton elrendelték, hogy minden vasár- és ünneppan imádkozzék a nép egy trónörökös születéséért az orosz szentek sírjain a különböző városokban és kolostorokban. Az istenfélő orosz nép buzgón és lelkiismeretesen megfelelt e felszólításnak. A szegény parasztságnyok utolsó garasukat feloldozták, hogy gyertyát gyujtsanak a szentképek előtt és ezzel pártfogását kérjék a szentnek egy czarevics születéséért. Mезit-láb és térdepelve imádkoztak a szekrények előtt, ahol az orosz szentek csontjai pihennek. Apraja, nagyja, nők és gyermekek könyörögtek a szentekhez, hogy a cárné anyuskát egy fiuval ajándékozza meg.

De maga a cári pár is elzarándokolt a szent helyekre, hogy imádkozzék egy trónörökösért. A legajátosabb volt imádságuk Moszkvában, a szentek sírjain. A cár és a cárné felkeresték Moszkva leghíresebb kolostorait, késő este is résztvettek az istentiszteleteken és lementek a régi moszkvai templomok földalatti folyosóira, hogy imádkozzanak a esodotévé szentek koporsóinál leghöbب kivánságuk teljesítéséért.

A nép azonban csak akkor kezdett igazán himni a trónörökös megszületésében, amikor a cári pár meglátogatta a sarovi bucsujáró helyet, ahol akkor százvezrek gyűltek össze *Szent Szerafim* ünneplésére. *Szent Szerafimot* a nép a gyermekáldás védőszentjének tartja. A cári pár Sarovban kétezernél több imádságot rebeggett és megfürdött a *Szent Szerafim* esodotévé forrásában. E zarándoklat után egy évvel megszületett a várva várt cárevis.

Az eddigi szokástól eltérően egy ó-orosz nevet választott a cár a trónörökösnek. Ugy hívták a Romanov-nemzetségből származott második cárt, aki a tizenhatodik század közepén uralkodott. *Alexei* cár Ukánával és Litvánival gyarapította birodalmát és ő alkotta meg az első orosz törvénykönyvet, a híres *Ulosnyé*.

Pétervár, augusztus 12.

Ma délebban a közani székesegyházban a trónörökös születése alkalmából *ünnepies tevéum* volt, melyen a megjelentek a diplomácia testület tagjai hölgyeikkel.

Bécs, augusztus 13.

A király híre véve az orosz trónörökös születésének, üdvözölő táviratot küldött az orosz cárhoz, az anyacárnéhoz és a dán királyhoz. A közös kormány báró *Aehrenthal* pétervári nagykövetet bízta meg, hogy az orosz kormánynál gtól *Lomodorff* utján tolmácsolja szerencsekívánatait az orosz trónörökös születése alkalmából.

SZÍNHÁZ, ZENE

Az aszfaltbetyár. Az a esöppet sem nyilvános bohózati kedv, amely évről-évre kładja a maga darabját a Városligeti Színkör számára, ezidén a Budai Névtári Színháznak is juttatott egyet. *Feld* Mátyas, ami invenciója a rendes évi adagot túl maradt, *Krecsányinak* adta *Az aszfaltbetyár* című bohóságát, amelyet szintén *Feragó* Jenővel szövetkezve csinált meg. Egy gavallérnak a házságú révébe vezetö utját szegik körül a vidám nyári mókák. Természetesen a zsargon fegyvereit sem hagyják érintetlenül a szörök és szorgalmasan vetik rá magukat minden felhasználható és fél nem használható aktualításra. A publikum, mit is tehetne, mulat. Az újdonság fogadtatása lármás volt, volt taps, ujrázás, minden. A felvo-

nások után a szerzőkön kívül a buzgó szereplőket is a lámpák elé idéztek. *Pompás* jökevével előljárt az előadásban *Németh József*, a kiváló komikus, szívesen látták *Thury* Elemért, a Királyszínház tagját, *Haller* Irmát, *Rékassy* Gusztit, *Ujvári* és *Békeit* is. *Barna* Izsó zeneszárait sok tetszés kísérte.

Hangverseny. Szépsikerű hangversenyt rendeztek e napokban Balatonfűređen az ottani színházalap javára. A koncertben *Wlasies* Mici, Nagy Mariska, *Rabinovszky* Mariette, *Baranyai* Ferenc, *Kalmár* József és *Benedek* Gyula vettek részt a közönség meleg tetszésnyilvánításai közepett.

A két „Parasztzivek.“ Fölötte érdekes irodalmi pör van készülöben egy darab miatt, amelyet a *Nemzeti Színház* nagy dícsérettel fogadott el előadásra. A darab címe: *Parasztzivek*, témáját a szerző, *Szalóky* Elek dr. *Balassa* Ármin hasonló című egyfelvonásosából dolgozta át három felvonásossá. *Szalóky*, miután beadta a darabot a *Nemzeti Színház*ba, utólag kikérte *Balassa* beleegyezését és ezt meg is kapta. Mikor aztán értesült róla, hogy darabját elfogadták, írt *Balassának*, hogy a darab címe ez lesz: „*Parasztzivek*, dráma három felvonásban, *Balassa* Ármin egyfelvonásos darabjából írta *Szalóky* Elek.“ A jövedelemből pedig egyhármadrészt helyezett ki látást az első szerzőnek. *Balassa* azonban ebbe nem egyezik bele, ragaszkodik ahhoz, hogy mint társzerző szerepeljen a színlapon, bár a jövedelem részeseđés ellen nincs kifogása. A kontroverziát előreláthatólag a bíróság dönti el.

Sziniiskolai beiratkozás. *Solyosi* Elek nyilvános joggal felruházott színésziskolájában a beiratkozások, ugy az operette, mint a drámai osztályon szeptember elsőjén kezdődnek naponként délután 3 órátl 5 óráig. Az elméleti előadásokat jöveire is *Solyosi* Elek tartja. Új tanárok lesznek: *Pályi* Nina és *Deák* Péter, továbbá *Fői* Nándor kitűnő tehetségű hírlapíró-kollegánk, ki a dramaturgiát és esztetikát adja elő. *Neményi* Ilma a hangképzést tanítja s *Delli* Lajosné a balettet.

Átalakító munkálatok a Magyar Színházban. A nyári szünet alatt a Magyar Színházban is átalakító munkálatok történtek a közönség kényelme szempontjából. A zenekar kibővítésén és a nézőtérnek fél méterrel való fölemelésén kívül két új kijáratot törtek az *Izabella*- és a *Szövetség*-utcaóra. Az emeleti lépcsők karfáit a falba vésték, hogy a közönség ruhája rajtuk ne akadjon. Két oldalt egy-egy új ruhatári helyiség épült s a régi ruhatárban új, sarkonforgó fogasokat és kiszolgáló-asztalokat állítottak föl. A színpadon a szuffiták faalkatrészeit tüzesentes bádoggal cserélték ki; a földszinti páholyok új villamosvezetékot kaptak. Az átalakító munkálatok még most is folyának és 24-ikén fejeződnék be.

Fölvétel az országos színész-egyesületbe. Az országos színész-egyesület igazgatótanácsa a fölveteli vizsgálatot és a rendes havi tanácsülést szeptember 3-án, szombaton tartja meg. E vizsgálaton megjelenthetnek mind azok, akiknek gyakorlati engedélye 1904. szeptember elsőjén jár le és azok, akik az igazgatótanács vagy előnközség részéről engedélyt kaptak a vizsgára. Az igazgató és rendezö ajánlatával fölszerelt kérvények augusztus 20-ig nyújthatók be. A szeptember havi rendes tanácsülésre *Hevens* Gábor és *Hunyadi* Józse vidéki tanácsdagokat hívták be.

Kis Színház. Kedden *Ferenczy* Károly, a Királyszínház tagja, szerđán *Szilái* Kornél lép fel a Kis Színházban. A személyzet most készül *Szilái* Kornél és *Bródy* István *Kissenev* című darabjára, melynek zenéjét *Virányi* Jenő, a Magyar Színház karmestere szerzette.

IRODALOM

O Emlékek. Egy fiatal magyar írö, *Sydney* *Carlton* álnevvel ritka szép és érdekes dolgokat gyűjtött csomóba emlékeiből. Könyvalakban adta ki a finom apróságokat s nagy és nevezetes emberek: *Ruskin*, *Zola*, *Duse*, *Prielle* *Kornélla*. Padrusz és mások vonulnak föl a sárga lapokon s az írö mindegyikről tud kedves intimitásokat. Az izléses kiállítású könyv, mely tartalomban és összeállításban öletes és eredeti, *Nordau* rövid méltató előszavával jelent meg. A könyv eiegans cimlapját *Be-*

nirschke, a híres düsseldorfi professzor rajzolta. A könyv Singer és Wolfner bizományaiban jött a könyvpiacra s a szerzőnél (Üllői-ut 109/a.) három koronáért megrendelhető.

Nyiltér.

Egyéves önkéntesek
 legjobban és legolcsóbban szerezhetik be felszereléseiket az előnyösen ismert

BLUM és TÁRSA
 szerb királyi és József főherceg udvari szállítójával

BUDAPEST.
Kossuth Lajos-utca 14-16.

Csiz-fürdő.

Bőrképzett levelek és távlatok elárulják azon állhrt, hogy fürdőkben a mindennapi fürdés vizsgáló miatt meg van szorítva. Ennek megoldására tudósítjuk a tisztelt közönséget, hogy minden vendégünk fennakadás nélkül fürdik minden nap.

A fürdőigazgatóság.

Kiadó urilakás!

Damjanich-utca 44., földsz. 2. sz. alatt egy különbejáratu, elegáns új butorral burrozott szoba egy, esotleg két ur részére azonnal kiadó.

Az illetékes minisztereknek felügyelöje alatt álló

Esti Kereskedelmi Szaktanfolyamokra

a betárolások már megkezdődtek. Előszórt- és haladótanfolyam. Nők is felvételnek. Zárvizsgálatok. Végbizonnyitvány. Tanulj egész évre tíz korona. Hallgatók csak korlátozott számban. Beiratás délután 1-2 óra, este 8-10 között a Kereskedelmi Akadémián: Ürögasszonyok részére. Magyarországon, Andrássy-ut 13. Prospektusai szolgálnak. - Ugyanott. A Kereskedelmi Akadémián az előszórt- és haladó tanfolyamok. (Egész évre két korona, fél évre egy korona.) Előzetes helyközvetítés főiskolák és alkalmasságok részére.

KRISTÁLY

Természetes hydrocarbonátos ásványvíztörzs, mely szárazval telítettek. Az emésztést elősegítő pomposz asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. - Kérje árjegyzét a Szt. Lukácsfürdő Kiváltóháztól, Budán.

KRISTÁLY

Egy ebédlő és egy hálószoba

butor-elköltözés végett minden elfogadható áron sürögősen eladó, megtekinthető reggel 9 óráig és délután 1 és 2 óra közt Andrássy-ut 9. III. 7.

MATTONI FELE

GIESSENBUEHLER

Természetes gyógyvív

SÁVANYÓVÍZ

Dr. A. Wittek, Graz, Merangasse 26.
 Telefon 592.

Gyógykezel. háigercint és végtagszó gör-bülését, zsugorodott és ludatpat, va amin az izületi lobok minden fajtaját stb. saját módszerem Hensing-éle corsettel és készülékek számára. Prospektus ingyen.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosítási-társaság

A világ legnagyobb és leegazdagabb biztosító-társasága. Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül. Részvényesek díjazás nélkül.

Összes vagyon 1902. december 31-én
1,931,516,483-42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én
6,958,093,587-09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:
BUDAPEST, IV., Andrássy-ut 20.

KRONSTEINER-féle új 60 kilónélküli minta, vízzel keverhető, mosható, vihartmentes, tűzálló, szócsonkosított csak egyszerű macolás, jobb mint az olajfesték. Legolcsóbb 6-8-k homlokzatiakra, belterületre és mindenféle más tárgyra. Egy negyzetméter ára 2 és fél krajcár. - Meglepető eredmény. Vihartmentes homlokzati-festék, másfél óráig alkalmazható, olajfestékekkel szembe, 45 minta, kilogramma 12 król fűjebb. Kérjen ingyen próbakélményt mintakönyvet stb. WIEN, III., Hauptstrasse 120

Kronsteiner Károly,

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

*. Nemzetközi motor- és kerékpár-verseny. Rendkívüli érdekesnek ígérkezik a folyó hó 14-ikén és 15-ikén, Nagy-B.-A.-napján tartandó nagy nemzetközi motor és kerékpár-versenyek, mely versenyeken utoljára mér össze erejét a kiváló délafrikai néger kerékpáros világbajnok, *Vendredí*, a kitűnő formában lévő *Simóval* és *Poszer*tel, akiknek jelenleg oly kitűnő vezető-motorok állnak rendelkezésükre, amelyeknek segítségével méltán *Muskátón* és *Deedies*en kívül *Adorján*, *Helényi* és *Vendredí* vezetője, *Vieweral* fognak indulni. A rövidtávú versenyben *Frisch*, *Püspöky* és *Eihary* fognak kiüzdeni az értékes díjakért. A versenyek a csömöri-uti millenárís-pályán mindkét délután 4 órakor kezdődnek.

A budapesti löversenyek.

- Nyári meeting. -

Budapest, augusztus 13.

Holnap kezdődik a tizenkét napra terjedő nyári meeting, melynek keretében kerül döntésre a monarchia egyik legnépszerűbb futama, a 60 ezer koronás Szent-István-díj is. A tavalyi meetinghez képest mindössze annyi az újítás, hogy tizenegy versenypont helyett tizenkettő van és hogy ennek megfelelően a meeting összdiáját 360.100 koronára emelték fel. Eleve is bizonyos, hogy a Lovaregylet nem fog ráfizetni erre a pót-napra sem, mert a budapesti közönség a rossz gazdasági viszonyok és a nagy drágaság dacára is nagy örömmel táplálja pénzével az örökké Ches és mindent megemésző totalizátort. A megnyitó nap főszáma a 8000 koronával dotált igazgatósági díj, melyért értesülésünk szerint a következő telivérek veszik föl a küzdelmet:

Royal Flush . . . . Durbán . . . . . Achen . . . . . Bogár . . . . . Sada Jacco . . . . . Barna bimbó . . . . Bonanza . . . . . Példa . . . . . Nugommord	Lovagolja Bonta Huxtable Taral Manó Cleminson Janek Southey Levis Krousil
---	--

A résztvevők közül Bogár és Bonanza indult a legkevesebb kilátással, eddigi formáik nem elég jók ahhoz, hogy ilyen elsőrendű társaságban sikerrel futhatnának. Sada Jacco igen előnyösen van szulvozva, de abszolút formán kívül van s így neki sem adhatunk esélyt. Nugommord és Példa határozott íyerek s nem hisszük, hogy 1500 méteres távolságban szerepet játszhatnának. Ugyanez áll Royal Flushra, de ez viszont a legutóbbi időben olyan óriási formákat mutat, hogy feltétlenül számba veendő ellenfélnek kell őt tekintenünk. A szerencsés Reeves istálló Barna bimbó képviseli és azt hisszük, hogy a fiatalabb évjárat lovaiból ez a kanca fog a legjobban futni. Hátra van még a két idősebb kombattáns: Durbán és Achen. Klasszist illetőleg a Festetich mén határozottan föltöte áll a Milne mester támaszának, de viszont alig hisszük, hogy CI kilónyi abszolút magas terhelével megelőzné Achent a célnál. Achennek ezidei formái alapján meg kellene nyerni ezt a versenyt Durbán ellen, esetleg meglepetést pedig a Trauttmansdorff istálló küldöttje hozhat. A nap többi futamai is szép számu nevezéseket tartalmaznak és azokra az alábbi tippetek közöljük.

Hétfn Nagy Boldogasszony napján szintén verseny nap van. Ennek a napnak a főfutama a 10.000 koronás Nyári kísérleti verseny, melynek

1100 méteres távolságán a legifjabb évjárat mérkőzik a 3 évesekkel. A kísérleti verseny mezőnye hír szerint a következő telivérekéből fog állani:

Michelangelo . . . . Ratibor . . . . . Columbia . . . . . Xama . . . . . Barna bimbó . . . . . Altvater . . . . . Ezerkilencszázegy . . Gombás . . . . . Negomglen . . . . . Cipó . . . . . Salute	Lovagolja Martinkovich Cleminson Baimes Lewis Walkington Holmes ? Aylin Krouzil Taral Bonta
--	--

A kétévészek közül Negomglen, Michelangelo és Ratibor mutatták a legjobb formákat, míg a háromévészek közül Ezerkilencszázegy a legjobb. Azt hisszük, hogy ezutal a háromévészek nem fognak oly könnyen végezni a kétévészekkel mint a tavasszal s a győzelmet előreláthatólag heves finish fogja megelőzni. Szűkebb választás esetén Ezerkilencszázegy és Negomglen közé helyezzzük a verseny kimenetelét. Jó futást várunk még Columbiától is. Az egyes futamokra a következők a jelöltjeink:

Vasárnap:

- I. Menyecske—Lennox.
- II. Scoronconcolo—Glory.
- III. Achen—Durbán.
- IV. Buddhist—Náday.
- V. Milne ist.—Mind ma.
- VI. Ormod—Reclame.
- VII. Ormod—Róssa Lili.

Hétfő:

- I. Iráska—Herzog ist.
- II. Dulcinea—Csiriz.
- III. Donald—Viribus unióis.
- IV. Ezerkilencszázegy—Negomglen
- V. Buddhíst—Koma.
- VI. Jégvirág—Flora.
- VII. Üchtritiz ist.—Thibet.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Hóhérok a hadseregben. A glogau kis garnizon életére rémes világitást vet az a had-bírószági tárgyalás, amely két altiszt elítélésével végződött. *Luce* Emánuelnek és *Krasznig* Sándornak hívták a két vadállatot, akik egy *Klemmt* nevű közkatónát halálra kínoztak. A káplárazsellem és a brutalitás, amely a kettős sas hadseregében a legfőbb nevelési eszköz, talán sehol sem tört ki oly kegyetlenséggel, mint ebben az alsósziléziai kaszárnyában. A bíróság Luxot, akire összesen kétszázhuszonkilenc kínzásért, testi sértést és szabályellenes bánásmódot bizonyítottak, *lefokozásra és másfél esztendei foga házbüntetésre*, *Krasznigot* száztizenkilenc kínzásért, harmincegy testi sértésért és kilenven esetben való szabályellenes bánásmóddért *egy esztendei fogságra ítélte*. Legfőbb bűnük az volt, hogy *Klemmt*-et a halálba kergették. Amit egy kegyetlen és vad káplárkopony csak kitalálhat, minden kínzás és a katonai élet egész golgoltóját végigpróbáltattak ezzel a szerencsétlen közlegényvel. A közkatona végre öngyilkossá lett, aminek közvetlen oka az volt, hogy Lux nagyon megakarta alázni. Azt akarta az altiszt, hogy *Klemmt* az összes legénységi szobákat járja végig s a szegény fut a társai verjék el *Klemmt*, hogy ezt elkerülje, leszökött a kantine onnan pedig ki az utcára. Éppen akkor robotolt arra a borozló gyorsvonat. Az elkeseredett legény alája vetette magát és nyomban meghalt.

§§ A pörös hagyatéék. Az erzsébetvárosi plébánián eltűnt misepörök nagyságát még nem állapította meg a főváros által kiküldött bizottság, de már is pört indítottak az elhunyt *Tóthfalussy* Béla plébános örökösei ellen. A hivatalos lap mai száma közli ugyanis, hogy dr. *Tóthfalussy* Gyula és társai, mint az elhalt plébános örökösei ellen a *Szent István-Társulatnak*, mint a *Stepha neum-nyomda* vállalat tulajdonosának képviseletében dr. *Giessewicz* Sándor társulati alelnök 644 korona CI állór erejéig pört indított a VII. kerületi királyi járásbírósnál. A kereset folytán a járásbírósz tárgyalási határnapul augusztus 30-ikát tűzte ki s az elhunyt plébános ismeretlen örökösei részére ügygondnokot is kinevezett.

Kávét, teát és palinkát partiban

vesz és elad **PRAIZSÁK ZS.** Bpest, VII., Hársfa-u. 25. Sztétküldés - 5 kilós postacsomagokban is - bérn. utánvéttel. Cubakávé frt 9, 8, 6, كوكسزsir frt 3. (Francia gyártmány.)

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

London, augusztus 13.

Az itteni japán követségre ma Tokióból távirat érkezett, amely közli, hogy Togo jelentése szerint a hat orosz hadihajó közül a 10-én vívott tengeri ütközetben öt jelentősen megsérült. A *Pobjedának* két árboca letörtött, egy nagy ágyuja hasznavehetetlenné vált. A *Baján* nem ment ki a kikötőből. A cirkálóhajók sérülései kevésbé nagyok. A japán hajók sérüléseit ideiglenesen már ki is javították.

Berlin, augusztus 13.

Jokohamából táviratozzák a *Berliner Lokalanzeigernek*, hogy az orosz hajóraj öt hajója egyenkint visszatért Port-Arthurba. Egy orosz sorhajó hiányzik. Azt hiszik, hogy azt egy japán torpedó elsüllyesztette.

Sanghai, augusztus 13.

Az *Askold* nevű orosz cirkálóhajó és a *Gromoboj* torpedónaszádból ideérkezett. Az *Askold* nagy fokban megsérült. Jogot igényel arra, hogy a kikötőben maradjon, mert harc képtelen.

Tokio, augusztus 13.

(Reuter) A császár azt a parancsot jutatta Ojama tábornagynak Jamagata marsal utján, engedje meg a semleges államokhoz tartozó asszonyoknak, gyermekeknek, papoknak, kereskedőknek és tiszteknek Port-Arthur ellagysását és adasson nekik menedék Daimiba. Felhatalmazta továbbá Ojamát arra, hogy más, nem harcosokat is kibocsásson Port-Arthurból, feltéve, hogy ezek nem befolyásolják a katonai műveleteket. Ugy szó a Janagatától kiadott rendelet, hogy a császár ember szeretéből azt óhajja, hogy a portarthuri nem harcosok megmeneküljenek a tüztől és vastól előidézett pusztítástól.

Tokio, augusztus 13.

Azt a jelentést, hogy a *Baján* nevű cirkálóhajó a 10-iki tengeri ütközetben épen maradt, úgy kell kijavítani, hogy ez a cirkáló ütközetben nem is vett részt, hanem *Port-Arthurban maradt*.

Fétevévár, augusztus 13.

(Hivatalos.) *Matuszevics* tábornoknak a *cézár*hoz intézett tegnapi távirata jelenti: 10-iken délelőtt 9 órakor a hat páncélos-hajóból és az *Askold*, *Diana*, *Pallada*, *Novik* nevű cirkálóhajókból, valamint 6 torpedónaszádból álló hajóhad megkezdte Port-Arthur elhagyását. A japánok haderőikkel szemben összpontosultak és az első hadsorban állottak az *Assalik*, *Nikara*, *Fuji*, *Jasonu*, *Sikisima*, valamint a *Nisim* és *Kasuga* nevű cirkálóhajók a második vonalban a *Jakuno*, *Kasagi*, *Tochitoze* és *Tohasago* cirkálók, a harmadikban az *Icsukosima*, *Akhisuna*, *Icsura*, *Matszima*, *Hasidato* cirkálók és a *Tain-jen* páncélos-hajó mintegy 30 torpedónaszáddal. Hajóhadunk ama szándékkal jött el, hogy utat nyerjen az ellenséges hajókhöz. Ez idő alatt az ellenséges torpedónaszádok uszó aknákat alkalmaztak ellenünk, minek következtében nagyon megerőszedett hadműveletünk. A hajóhadnak sikerült délután 1 óra 40 percreig tartott küzdelem után utat itni magának és megindulni *Santung* irányában. Az ellenséges hajók minden erejükkel tüdőztek bennünket. Hat óra körül a küzdelem újra kezdődött és mintegy hat óráig tartott. Közben elesett a hajóhadparancsnok, míg a *Cezarevics* páncélos-hajó parancsnoka megsebesült és eszméletét veszítette. Ugyanekkor a páncélos-hajó kormánykészüléke megsérült, minek következtében 40 percig kénytelen volt állni. Ennek következtében szükségessé vált, hogy a többi hajónak körül kellett venniük. *Uchtomski* herceg vette át a hajóhad vezényletét és a *Cezarevics* páncélos-hajó parancsnokságát pedig a rang-

ban legidősebb tiszt. Az éj beálltával a *Cezarevics* nem tudta a hajóhadat kísélni. Elvesztette szem elől és dél felé vette útját, hogy megkísérelje saját erejéből *Vladivosztockba* jutni. Az éj folyamán aknátamadásokat kellett kiállania és hajnalhasadásakor *Santongnál* volt.

Fétevévár, augusztus 13.

Az orosz távirati ügynökség jelentése szerint az admirálisai templomban ünnepies gyásztiszteletet mondanak *Witthöjt* ellentengernagyért és ama tiszték, valamint tengerészekért, kik a 10-iki ütközetben a *Cezarevics* életüket veszítették.

TÁVIRATOK

Bécs, augusztus 13. A román királyi pár délután vásárolt a városban. A királyné, kit a király kísért a pályaudvarra, este Neuwildbe utazott. A király holnap 8 óra 45 peckor Gastein fürdőbe utazik.

Konstantinápoly, augusztus 13. *Szinovjev* orosz nagykövetet ma kihallgatáson fogadta a szultán a szelamlik után.

Az üldözött exminiszter.

Tanger, augusztus 13. *Menebbi* volt marokkói hadügyminiszter tegnap este az angol konzul kívánságára visszatért házába. *Mohamed El Torresz*, a szultán képviselője, kezeakedett *Menebbi* biztonságáról. Titkárat, *Esait* fogva tartották.

Tanger, augusztus 13. Ama felelet, amelyet a marokkói kormány az angol követnek *El Menebbi* titkárnak elfogatása ügyében emelt óvására adott, teljesen elégtelen. Az csak *Menebbi* ellen való neveltséges vádakból áll. *Menebbi* titkára most is fogdában van az angol követség tiltakozása dacára.

A szorongatott Törökország.

Konstantinápoly, augusztus 13. A porta a diplomáciai küldöttségekhez és a hírlapok tudósítóihoz a bitlisi vilajeti örmény eseményekre vonatkozó különböző okmányok 29 nyomatott másolatát küldötte meg, melyek azt akarják bizonyítani, hogy eseményeket örmény bandák idézték elő. Az okmányok a bitlisi viláinak az események kezdetétől április elejétől május közepéig terjedő időszak eseményeire vonatkozó jelentéseket tartalmazták. Ezekből kitetszik, hogy megkísérelték az örmény bandákat megadásra bírni és hogy ezt a körülményt az örmény papok is igazolják. Mellékelve van a komitéknek különböző bandavezérekkel való levelezése is.

Konstantinápoly, augusztus 13. A török-örmény konfliktus újabb tárgyalásra szolgál okot a porta és az Egyesült-Államok között. Hír szerint a porta ellenkezése most csak egy pontra vonatkozik. Az amerikai hajóhad ma reggel *Szmirnába* érkezett.

Vasuti szerencsétlenség.

Figac, augusztus 13. Buzacnál kisiklott az *Aurinclafel* haladó személyvonat. A mozdony és két kocsí 15 méter magasságból a folyóba zuhant. A fűtő meghalt, a mozdonyvezető és egy vasuti alkalmazott súlyosan megsérült. Az utasoknak semmi bajuk sem esett.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 13. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladott buza, 4000 mm. mohási 76-6 kg. 10.10 K. Prágából, 1400 mm. 81 kg. dec. 10.55 K. Hoppach, 80 kg. aug.-szept. 10.80 K. Nytrelli, 80-5 kg. 10.80 K. Nagy-Szombatról. Rozs elsőrendű magyar 8.40 K. Bécsből, régi győri 73 kg. 8.27 K. Schwechat, 8.30 K. Bécsből. Tengeri 7.60—7.30 K. Zab 7.45—7.85 K., válogatott 7.90 K. Liszt árai változatlanok. Kórpá szilárd s a kiviteli tilalom érezhető hatással volt.

Bécs, augusztus 13. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 642.—. Magyar hitelrészvény 753.50. Bécsi bankjegyek 279.—. Union-bank 517.—. Länderbank 516.75.

Osztrák-magyar államvasút részvény 425.75. Déli vasút 85.75. Elbavölgyi vasút 422.50. Északmagyar vasút-részvény —.—. Dohányrészvény 848.—. Rimamurányi vasút 497.50. Alpeji bányarészvény 424.50. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.30. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard —.—. Török sorsjegyek 127.25. Német birodalmi márka 117.12—117.27. Napoleon d'or 19.04.

Berlin, augusztus 13. (Zárlat.) 4-20% papír-járadék —.—. 4-20% ezüst járadék —.—. 4-40% osztrák aranyjárdék 101.60. 4% magyar aranyjárdék 100.40. Elbavölgyi vasút —.—. Osztrák hitelrészvény 201.75. Magyar koronajáradék 97.60. Déli vasút 18.90. Osztrák-magyar államvasút —.—. Károly Lajos vasút —.—. Kassa-odorbégi vasút —.—. Orosz bankjegyek 216.25. Bécsi váltóár 85.25. 4% új orosz kölcsön —.—. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Török dohányrészvény —.—. Alpeji bányarészvény —.—. Olasz járadék —.—. Disconto Commandit 189.50. Magyar hitelbank —.—. Aitalános vilamossági Edison 225.25. Dynamit Trust 168.—. Gelsenkircheneri 226.75. Harponi 217.50. Laurakohó 258.50. Az irányzat nyugodt.

New-York, augusztus 13. (Terményiüsdő.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 10.56 (10.65). Aug-ra 10.94 (10.10). Nov-re 9.37 (9.69). New-Orleansban helyben 10.9% (10.9%). — *Petrólum*: Stand white New-Yorkban 7.70 (7.70). Stand white Philadelphiában 7.65 (7.65). Refined in Cases 10.40 (10.40). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsír*: Western steam 7.30 (6.95). Rohe és Brothers 7.25 (7.20). Tengeri irányzata bágyadt. — Szept-re 58.9/4 (58.1/4). — Okt-ra —.— (—.—). — Dec-re —.— (—.—). — Buza irányzata bágyadt. — Pirok 6szl helyben 102.1/4 (102.1/4). Szept-re 105.9/4 (104.9/4). Októberre —.— (—.—). — Dec-re 104.7/4 (103.7/4). — Májusra —.— (—.—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé*: fair Rio 7. sz 8.1/4 (7.9/4). Aug-ra 6.67 (6.30). Nov-re 6.90 (6.30). Liszt: Spring Wheat clears 4.— (4.—). — *Cukor*: 3.11/16 —.— (3.11/16). — Ón: —.— (26.90—27.05). — *Réz*: —.— (12.62—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

Chicago, augusztus 13. (Terményiüsdő.) (Zárlat.) Buza irányzata bágyadt. Szept-re 100.9% (101.1/4). Okt. —.— (—.—). — Tengeri irányzata bágyadt. — Szept-re 53.9/4 (53.9/4). — *Zsír*: Szept-re 6.77 (6.75). Okt-re 6.67 (6.92). — *Szalonna* short clear 8.12 (8.12). — *Szélesség*: Szept-re 11.60 (11.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Beletett részvénytöke: 10 millió korona. Elnökö: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Enke Gyula. Központ és magyar kir. szab. osztályszekréjének főhadiszállása helye: VI. Andrássy-ut 5. Kézalagúzatok: IV. Karoly-kört 12.; IV. Fereniek-tere 4. Irányi-utca sark; VII. Király-utca 57.; VIII. József-kört 2.; VIII. Üllői-ut 6. sz.

Elő Leánykiképzési Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító-intézet Budapest, VI. ker. Teréz-kört 40—42. Alapított 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi betétek mellett is. Tartalék: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 40,000,000 korona.

Napirend.

Megnyit: Vasárnap, augusztus 14. — Római-katholikus: Öszb. — Protestáns: Öszb. — Görög-ország (augusztus 1.) — Zsidó: Elül 3. — Napkél: 4 óra 38 percek. — Nyugszik: 6 óra 57 percek. — Hold kél: 8 óra 14 percek reggel. — Nyugszik: 6 óra 34 percek este.

A miniszterek nem fogadnak. Könyves Kélmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Alattár. Nyitva d. e. 9 óratól 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Országos képtár az Akadémiaiban nyitva 9 óratól 1 óráig.

Természettajzi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-kört 4.) nyitva 8—12 óráig.

Napitár: Hétfő, augusztus 15. Római-katholikus: N.-B.-Asszony. — Protestáns: Gáspár. — Görög-ország (augusztus 2.) Isk. ör. atv. — Zsidó: Elül 4. — Napkél: 4 óra 39 percek. — Nyugszik: 6 óra 55 percek. — Hold kél: 9 óra 30 percek délelőtt. — Nyugszik: 9 óra 7 percek este.

A miniszterek nem fogadnak. Könyves Kélmán művészeti szalon (Nagy-mező-utca 37.) nyitva díjtalanul egész nap.

Nemzeti Múzeum. Természettajzi tár nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1 óráig.

KÖZGAZDASÁG

Üvegesek kongresszusa. Az üveg- és porcellán-kereskedők és üvegesek országos egyesülete 20-án tartja meg közgyűlését a fővárosi Vigadó nagyertermében. A közgyűlést országos üvegesek-kongresszussal kapcsolják össze, amelynek tárgya az üveg- és porcellán-házalás ellen való állásfoglalás és az üveg- és porcellán-kereskedésnek képesítéshez való kötése.

Közlékedési vállalatok bevétele A Dunagőzhajózási Részvénytársaság bevétele július 1-től 31-ig 1,517,548 korona (+ 125,019 korona a múlt év ugyanezen időszakával összehasonlítva), a hajózás kezdetétől június végéig 6,185,551 korona (+ 216,982 korona) összesen 7,703,099 korona (+ 342,001 korona). — A mohács-pécsi vasut bevétele július 1-től 31-ig 97,740 korona (—6495 korona a múlt év ugyanezen időszakával összehasonlítva), január 1-től június végéig 651,133 korona (+ 59,293 korona), összesen 748,873 korona (+ 52,798 korona).

Fizetési képtelenségek. A bécsi Creditoren-Terain a következő fizetési képtelenségeket jelenti: Szathmáry László kereskedő Budapest, Gattin Miksa cipőkereskedő Pozsony, Radó Ignác fűszer- és lisztkereskedő Zilah.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 48.50 korona pénzben, 49.50 korona áruban. — Bécsben a kontingentált készáru 50.40 korona pénzben, 51. — korona áruban.

A Hollandi Életbiztosító Részvénytársasághoz 1904. évi július hónap benyújtottak 478 ajánlatot 4,115,229.44 korona tőke és járadékról, ebből visszautasítottak 74 ajánlatot 747,880. — korona tőke és járadékról, kiállítottak tehát 399 új kötvényt 3,967,349.44 korona tőke és járadékról. 1904. évi július hó végével a biztosítási állag volt: 35,392 kötvény 293,037,850.40 korona tőke és járadékról.

Sertés-konzumvásárlási jelentés. (A székfővárosi sertésvásár és közvéghid intézősége.) Augusztus 13-án. Félhajtás összege 265 db sertés, — darab süldő. Előző napi eladátnak maradvány 64 darab sertés, 9 darab süldő, összesen 228 darab sertés, 9 darab süldő. Eladott 232 darab sertés, 9 darab süldő. Eladátnak maradvány 42 darab sertés, 9 darab süldő. A vásár irányzata közpese. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyeztettek: Zsírserítés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül — K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 74—79 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 90—92 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 84—92 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élosulyban értendők.

Bécsi vágómarhavásár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtattott — db magyar, — db galiciai, — db bukovinai, — db németországi, összesen — darab szarvasmarha.

Árak: kilogrammonként élosulyban magyar Lízőőkör — K., I. rendű minőségű 54—70 K., kiv. — fillér, II. minőségű — 76 fillér, kiv. III. minőségű — fillér, galiciai hizóőkör — fillér, I. minőségű 62—74, kivételesen — fillér, II. minőségű 82 — fillér, III. minőségű — fillér; német hizóőkör — fillér, I. minőségű 60—77, kiv. — fillér, legeleje 87 — fillér, II. minőségű 84 — fillér, III. minőségű — fillér. Silányabb minőségű hizóőkör — fillér, parasztoőkör 52—64 fillér, levágottoőkör — fillér. Bika 52—76 K., kivételesen — K., tehén 52—76 K., kivételesen — K., bivaly 36—52 K. Az árak métermázsánként, élosulyban értendők, fogyasztási adóval együtt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, augusztus 13.

Eleinte 5 fillérrel magasabb, később változatlan áron 21.000 métermázsára buza került a forgalomba.

Rozsban 5—7 1/2, fengeriben 10 fillérrel emelkedtek az árak.

Zabban szilárd volt az irányzat.

Takarmányárpa szilárd irányzat mellett emelkedik volt.

Felmondott 500 métermázsas repce augusztus 18-án leendő átvételre.

Eladott:
Buza, Tiszavidéki: 1000 mm. 82 k. 11 K. 10 f., 200 mm. 82 k. 11 K. — f., 100 mm. 82 k. 10 K. 80 f., 100 mm. 81.5 k. 10 K. 95 f., 100 mm. 81 k. 10 K. 90 f., 200 mm. 81 k. 10 K. 85 f., 500 mm. 80.8 k. 10 K. 85 f., 400 mm. 80.5 k. 10 K. 90 f., 700 mm. 80.5 k. 10 K. 90 f., 100 mm. 80.5 k. 11 K. — f., 100 mm. 80.2 k. 10 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 11 K. — f., 100 mm. 81 k. 11 K. — f., 300 mm. 80 k. 11 K. — f., 100 mm. 80 k. 11 K. — f., 100 mm. 80 k. 11 K. 07 1/2 f., 150 mm. 80 k. 10 K. 20 f. felső, 100 mm. 80 k. 10 K. 52 1/2 f. üszkös, 200 mm. 80 k. 10 K. 25 f. üszkös, 600 mm. 79.5 k. 10 K. 95 f. felső.
Fehérmegyei: 1000 mm. 79 k. 10 K. 70 f.
Pestmegyei: 100 mm. 81 k. 10 K. 85 f., 2500 mm. 80.3 k. 10 K. 95 f., 300 mm. 79 k. 10 K. 80 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 70 f. ó-buza, rozsos, 100 mm. 78.5 k. 10 k. 40 f. sárga, 100 mm. 78.5 k. 10 K. 70 f., 150 mm. 78.5 k. 10 K. 40 f., 50 mm. 79 k. 10 K. 40 f., 100 mm. 75 k. 10 K. 50 f.
Felsőmagyarországi: 100 mm. 81.5 k. 10 K. 90 f.
Mohói csárda: 3000 mm. 78 k. 10 K. 90 f.
Bánásági: 300 mm. 79 k. 10 K. 75 f.
Ujvidéki: 3000 mm. 77.5 k. 10 K. 85 f.
Mind három hónapra.
Rozs ó-ára: 100 mm. 7 K. 82 1/2 f., 100 mm. 7 K. 80 f., 100 mm. 7 K. 80 f., 100 mm. 7 K. 80 f.
Rozs új-ára: 200 mm. 8 K. — f., 200 mm. 8 K. — f., 300 mm. 7 K. 97 1/2 f., 200 mm. 7 K. 95 f., 200 mm. 7 K. 97 1/2 f. paritásra.
Zab ó-ára: 100 mm. 7 K. 57 1/2 f., 200 mm. 7 K. 55 f., 300 mm. 7 K. 55 f., 100 mm. 7 K. 50 f., 200 mm. 7 K. 45 f., 100 mm. 7 K. 35 f., 100 mm. 7 K. 50 f., 100 mm. 7 K. 40 f.
Zab új-ára: 100 mm. 7 K. 10 f.
Tengeri: 1600 mm. 7 K. 60 f., 100 mm. 7 K. 57 1/2 f., 300 mm. 7 K. 65 f., 100 7 K. 55 f., 100 mm. 7 K. 52 1/2 f., 300 mm. 7 K. 50 f. kocsira rakva.

Készpénzfizetés mellett.
A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

Buza	Halmaz	50 kilogramm ára		50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	77	10.50	10.45	79	—
"	78	10.60	10.55	80	10.70
"	79	10.70	10.65	81	10.80
Fehérmegyei	77	10.45	10.40	79	—
"	78	10.50	10.45	80	10.65
"	79	10.55	10.50	81	10.70
Pestvidéki	77	10.45	10.40	79	—
"	78	10.50	10.45	80	10.70
"	79	10.60	10.50	81	10.75
Bánásági	77	10.40	10.35	79	—
"	78	10.55	10.45	80	10.75
"	79	10.65	10.55	81	10.80
Bécsfalvi	77	10.45	10.40	79	—
"	78	10.55	10.50	80	—
"	79	10.60	10.50	81	—
Szerb	79	—	—	82	—

Egyéb gabonafélék	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Rozs	7.85	8.10
Árpa	7.85	7.90
Köles	7.35	7.50
Zab	7.15	7.30
Tengeri	7.80	7.60
Repce	11.00	12. —

A határvidéki folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 10.56—10.65—10.65
 Áprilisi buza (1905) 10.82—10.87—10.79
 Októberi rozs 8.26—8.26
 Októberi zab 7.23—7.26
 Szeptemberi tengeri 7.45—7.40
 Májusi tengeri (1905) 7.34—7.43—7.33

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:
 Októberi buza 10.57—10.58
 Buza áprilisi (1905) 10.80—10.81
 Októberi rozs 8.26—8.27
 Októberi zab 7.26—7.27
 Augusztusi tengeri 7.40—7.41
 Szeptemberi tengeri 7.38—7.37
 Májusi tengeri (1905) 7.36—7.37
 Augusztusi káposztarepce —

Délután fél 5 órák zárul:
 Októberi buza 10.56—10.77
 Áprilisi buza (1905) 10.78—10.79
 Októberi rozs 8.26—8.27

Októberi zab . . . . . 7.24—7.25
 Augusztusi tengeri . . . . . 7.39—7.40
 Májusi tengeri (1905) . . . . . 7.37—7.38

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde magasabb külföldi jegyzésekre szilárd volt ugyan az irányzat, üzlet azonban nem fejlődött és ennek következtében a forgalom igen csekély maradt. Délben, bár Berliنبől is szilárd jegyzések érkeztek, kötések alig fordultak elő. Az általános irányzat tartott maradt. Valuta ércáru olcsóbb.

A helyi értékek piacán gyengébb volt az irányzat.

Előtözsde. Szilárd. Osztrák hitelrészvény 641.50—642.—, Magyar hitelrészvény 753.—754.—, Osztrák-magyar államvasut 633.25—632.50. Rimamurányi vasúti 496.50—495.75 K. **Déli tözsde.** Tartott. Osztrák hitelrészvény 641.50—642.—, Magyar hitelrészvény 754.25—754.50. Osztrák-magyar államvasut 633.75. Közúti vaspálya 570.50 korona. **A helyi értékek** piaca gyengébb. Kötés nem történt.

A prémiumszelvény díjaztatóságokért fizetnek: Osztrák hitelrészvényekért hoinapra 4.—5.— korona, 8 napra 8—10 korona, 1904. augusztus hó végére 13—15 korona. **Utőtözsde.** A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 642.—, Magyar hitelrészvény 754.25. Leszámitolóbank 450.—, Rimamurányi vasúti 496.50. Osztrák-magyar államvasut 633.75. Közúti vaspálya 570.70. Városi villamosvasut 331.75 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.			
	Pénz	Ára	Pénz
a) Magyar Allamadósság.			
Aranyl. med. aug-ra	119.—	119.50	200 K.-ra
Koronafaradók	97.15	97.55	Magy. 70/100-herm.
Koronaj. nitim. aug-ra	97.—	97.20	Borj.-szl. jelz. kötv. nyer.
Koronaj. 20/90	88.75	89.25	Tizaji nyer.
Vasútkapj. 80/100	83.25	84.25	Kilics. 300 K.
b) Osztrák Allamadósság.			
Koronaj. MÁJ. — nov.	93.—	93.50	Papirj. feb.— aug.
			Koronaj. —
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.			
Budapesti év. 1897. 4% kötv.	96.—	96.75	Temes-Béga-tér. 4%

Bankok.			
Angol-osztrák bank	279.—	281.—	M. jelz. kötv. ügyesv. aug. —
Elő magyar bank	320.—	320.—	M. hercegi r.t. —
Financiá hitelb.	185.—	185.—	M. hercegi r.t. —
Francia bank	210.—	212.—	M. hercegi r.t. —
Berlini bank	210.—	212.—	M. hercegi r.t. —
Borj. r.t. aug.	240.—	240.—	Magy. hercegi r.t. —
Magyar hitelb.	—	—	Magy. hercegi r.t. —
Ugyesv. aug. med.	754.25	754.25	Ugy. aug. alt. 642.—
M. agr. és j. ár.	450.—	450.—	Ugy. aug. alt. 1900.—
			Pest. aug. alt. 1910.—
			Összesen 2708.—
			Összesen 1340.—

Takarékpénztárak.			
Bécsfalvi	280.—	284.—	Magy. hit. t. —
Pest III. ker.	200.—	200.—	Orsz. közp. —
Pest-Érzsébet	212.—	212.—	Pesti ban. —
Pesti t. és orsz. zálogk.	419.—	420.—	Ugy. tel. j. —
Égves. pesti	270.—	270.—	Ugy. tel. j. —

Biztosító-társaságok.			
Bécsi Biztosító	430.—	430.—	M. hercegi r.t. —
Bécsi élet- és járadékhitel.	605.—	605.—	Nemz. —
Elő magyar. ált.	3025.—	3075.—	Farm.élet. —
Fönfelé	245.—	245.—	—

Malmok.			
Comcordia	175.—	185.—	Bender —
E35 budapesti	120.—	120.—	Mold. és stók. —
Érzsébet	420.—	420.—	Victoria —
Lajza	220.—	220.—	—

Bányák és téglagyárak.

Férakm. közp.	220.—	220.—	M. él. község. —
Felsőm. bánya	—	—	M. ker. —
és kőb. —	547.—	552.—	Régl. —
Istv. tég. gy.	100.—	105.—	Ujlaki tég. —
Kőbány. közp.	940.—	980.—	mészgyárt. —
Kgy. aszfalt.	135.—	135.—	—

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Elő m. gazd.	150.—	160.—	Nicholson —
gépgyár	175.—	175.—	Rimamurányi —
Danubius	170.—	177.—	Ugy. aug. med. —
Ganz	3100.—	3180.—	Schick —

Közlékedési vállalatok részvényei.

Ált. v. gazd. közp.	600.—	610.—	Hungária*ml. —
Epesti ált. vill.	316.—	322.—	trágya —
Érzsébeti r.t.	205.—	210.—	Kőbányai polg. —
Gyapj. gyár	300.—	305.—	szőlő —
Részvényserf.	2450.—	2515.—	M. cukorip. —
Bertóthfalvi r.t.	475.—	485.—	M. villamoság —
Szódium-gyár	210.—	230.—	Nemzetk. vil. —
Fiumei rish.	2600.—	2700.—	lamosság —
Gröschwini-féle szeszgyár	975.—	1000.—	Nemzetk. v. —
			gok. 699.—
			Royal-zsáldó —

Közlékedési vállalatok részvényei.
 Adri* tengh. 407.— 408.— Bpest-Ujpest-rakosp. vill. 175.— 155.—
 Bpesti közúti vaspálya 5% — — — — —
 Ugy. aug. med. 570.50 570.— — — — —
 Bpesti közúti v. ép. élv. jegy 340.— 350.— — — — —
 Bpesti vill. és rsi v. 1903. 331.60 332.50 — — — — —
 Bpesti vill. és rsi v. — — — — —
 Ugy. élv. jegy. 115.— 118.—

Sorsjegyek.

Table with 3 columns: sorsjegy típusa (pl. Budapesti, Magyar), ára, és a dátum (1904. augusztus 14.).

Főnév.

Table with 3 columns: név (pl. M. Nagy), összeg, és dátum.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezon szerinti hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árnyajzó-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremg lucerna magyar 58.—68.— korona, vörös aprószemű 58.—64.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bászági — korona, középszemű 68.—74.— korona, nagyszemű 78.—82.— korona. Disznószir: budapesti 65.—65.50 korona, vidéki — korona. Tábla szalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 52.—52.50 korona, 3 darabos 56.—56.50 korona, fiútilt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlovéniai

12.50—13.— korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén élénk érdeklődés mutatkozott a bányavértékek iránt, amelyek részint a hazai vasiparvállalatok jobb üzletmenete, részint a prágai vasmű kedvező osztalékbecslései következtében emelkedtek. Az általános irányzat, tekintettel arra, hogy az orosz trónörökös születése a berlini és párisi tőzsdéken kedvező hangulatot idézett elő, szállard volt, a forgalom azonban a bekövetkező kettős ünnep és a japán-orosz háborúról érkező hírek miatt csekély volt. Valuta gyenge volt. A report 3%—3 1/2%.

A déli tőzsde nyugodt volt, csupán a bányavértékek emelkedtek. Cseh bánya 1908-ra, Poldihó 300-ig emelkedett. Prágai vasmű 2300, Erxli közszén 629.

Zárlat szállard. Prágai vasmű 2295. A magánkamatláb 3 1/4%.

Bécs, aug. 13. (Magyar értékek zárata.) 4% aranyárjárdék 119.—. Magyar koronajárdék 97.10. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.75. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.60. Magyar hitelbank-részvény 758.—. Magyar nyeremény-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar létszámla-és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-ócebergi vasúti részvény —. Kimmányi vasműrészvény 496.75. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 509.—. Adria hajózási r. t. 467.—.

Bécs, aug. 13. (Osztrák értékek zárata.) 4 1/2% papírjárdék 99.30. 4 1/2% ezüstjárdék 99.30—100.15.

4% osztrák aranyjárdék 119.20. Osztrák koronajárdék 99.20. 1860. sorsjegy 138.10. 1864. sorsjegy 137.—. Osztrák hitelsorsjegy 499.—. Osztrák hitelrészvény 642.36. Angol-osztrák bank 218.75. Unionbank 516.50. Bécsi bankgyűlés 536.75. Osztrák Länderbank 424.90. Osztrák-magyar bank 1607.—. Osztrák-magyar államvasút 632.75. Dóli vasút 86.50. Elbervölgyi vasút 422.—. Dunagőzhajózási társaság 846.—. Alpesi részvény 444.25. Dobány-részvény 342.—. 20 frankos arany 19.04. Cs. kir. arany (verő) 113.5. Londoni váltóár 229.80. Német bankváltók 117.15. Lippótké 391.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 680.—. Török sorsjegyek 127.—. Az irángzat nyugodt.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 13. A sertésüzlet irányzata: élénk. Sertés 1 óts zám: 1904. augusztus 11. napján velt kelték 34.707 darab. — 1904. augusztus 12. napján felhajtott 210 darab. 1904. augusztus 13. napján elszállított 682 darab. 1904. augusztus 13. napján maradt készletben 34.255 darab.

Dr. FÜREDI Titkos betegségek. Hirdetés a Dr. Füredi orvosról, aki gyógyít különféle titkos betegségeket.

APRÓ HIRDETÉSEK. Közvetlen hirdetések, amelyekben a hirdető a szolgáltatást vagy áruját közvetlenül hirdeti meg.

Állást keresők. Hirdetés, amelyben állást keresők jelentkezhetnek különböző munkahelyekre.

Égésügyi központ. Hirdetés a Budapesti Égésügyi Központtal kapcsolatban.

Oktatás. Hirdetés különböző oktatási lehetőségekről.

Házak, telkek. Hirdetés házak és telkek eladásáról.

Szent-Lőrinczen. Hirdetés a Szent-Lőrinczen található ingatlanokról.

Családt házak. Hirdetés családi házak eladásáról.

Barokk stílusú. Hirdetés barokk stílusú ingatlanokról.

Lakás-bérlés. Hirdetés lakásbérlési lehetőségekről.

Butorok. Hirdetés butorok eladásáról.

Nagy szoba. Hirdetés nagy szobák eladásáról.

Több kisebb és nagyobb szobával. Hirdetés több szobás ingatlanokról.

Új házban. Hirdetés új építésű házakról.

Kiadó uraknak. Hirdetés kiadó szobákról.

Üres szoba. Hirdetés üres szobák eladásáról.

Külön felék. Hirdetés külön felék eladásáról.

Gramophon. Hirdetés gramofonok eladásáról.

Vadász jegyek. Hirdetés vadászjegyek eladásáról.

Egy rövid szöveg. Hirdetés egy rövid szövegről.

Részletre. Hirdetés részletes információkról.

Öv a feleség. Hirdetés öv eladásáról.

Parti árakat. Hirdetés parti árakról.

Hölgyeknek. Hirdetés hölgyeknek szóló ajánlatokról.

Édes eszemesség. Hirdetés édes eszemesség eladásáról.

Hölgyeknek. Hirdetés hölgyeknek szóló ajánlatokról.

Zálogcédlákat. Hirdetés zálogcédlak eladásáról.

Kmoszó M. Hirdetés kmoszó M. szolgáltatásáról.

Zálogcédlákat. Hirdetés zálogcédlak eladásáról.

Művészeti berendezés. Hirdetés művészeti berendezésekről.

Zálogcédlákat. Hirdetés zálogcédlak eladásáról.

BEIFELD BANKHÁZ. Hirdetés a Beifeld Bankházról.

Weszlünk. Hirdetés Weszlünk szolgáltatásáról.

Zálogcédlákat. Hirdetés zálogcédlak eladásáról.

Ajtók, ablakok, vasrolók. Hirdetés ajtókról, ablakokról, vasrolókról.

Willers és ifj. Prinzhausen. Hirdetés a Willers és ifj. Prinzhausen cégről.

HOFFMANN MÖR-nál. Hirdetés a Hoffmann Mör-nál.

Willers és ifj. Prinzhausen. Hirdetés a Willers és ifj. Prinzhausen cégről.

Uj! Szomszédok. Hirdetés szomszédokról.

Verseny nélkül. Hirdetés verseny nélkül.

BEIFELD BANKHÁZ. Hirdetés a Beifeld Bankházról.

Weszlünk. Hirdetés Weszlünk szolgáltatásáról.

Zálogcédlákat. Hirdetés zálogcédlak eladásáról.

Ajtók, ablakok, vasrolók. Hirdetés ajtókról, ablakokról, vasrolókról.

HOFFMANN MÖR-nál. Hirdetés a Hoffmann Mör-nál.

Willers és ifj. Prinzhausen. Hirdetés a Willers és ifj. Prinzhausen cégről.

Willers és ifj. Prinzhausen. Hirdetés a Willers és ifj. Prinzhausen cégről.

Uj! Szomszédok. Hirdetés szomszédokról.

Verseny nélkül. Hirdetés verseny nélkül.

BEIFELD BANKHÁZ. Hirdetés a Beifeld Bankházról.

Weszlünk. Hirdetés Weszlünk szolgáltatásáról.

Zálogcédlákat. Hirdetés zálogcédlak eladásáról.

Ajtók, ablakok, vasrolók. Hirdetés ajtókról, ablakokról, vasrolókról.

HOFFMANN MÖR-nál. Hirdetés a Hoffmann Mör-nál.

Willers és ifj. Prinzhausen. Hirdetés a Willers és ifj. Prinzhausen cégről.

Willers és ifj. Prinzhausen. Hirdetés a Willers és ifj. Prinzhausen cégről.

ŐS - BUDA VÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva a n. 3 óráktól reggel 4 óráig.
Ma, vasárnap, augusztus 14-én:

nagy gyermek-souvenir-ünnepély.

A belépésnél minden gyermek remek ajándékot kap.
A honvédeknek monstre-hangversenye.
!! A nagy varieté-színpadon két előadás !!

Mindkét előadásban fellépnek:
JOHNSON és DEAN
amerikai néger-gigerek!

Stuart, a Miss Wagner, az amerikai családgy. a londoni Empir színház tagja.
és a egész remek attrakció.
A délutáni előadás félhelyárakkal. Este rendes árak.

FOLIES COMIQUE:
„Egy szépség budoárjában” és „Egy kis Garnizonból”!

MOULIN ROUGE:
Olédések-quadrille, cancan, cake-walks. Monte Carlo: remek kiállítás.
Felépítési 60 fillér, gyermekjegy 30 fillér. Kezdevényes jegyek a városi közadakban.

Hétfőn, augusztus 15-én:
A honvédeknek nagy vonós-monstre-hangversenye.
Nagy arató-ünnepély

remek díszfelvonulással. Aratók, földesgárdák, marokszedő-lednyok-parasztok, parasztlányok, lovások, díszes pártaszócskák, úri nép-cigányok stb.

A remekül díszített szabadtériünnep:
NAGY ARATÓ-BÁL.

A nagy varieté-színpadon fellépnek:
! Utoljára! Folies Comique: ! Utoljára!
„Egy szépség budoárjában” és az „Egy kis Garnizonból”!

Az égő asztag: remek tűzijáték!
Felépítési este 8 óráig 60 fillér, azonalt 1 korona. Kezdevényes jegyek 40 fillér rúttalval érvényesen.

!!! MORCASCHANI jön !!!
Előadásünnepben: Három nap az északi sarkon.

CIMBALMOK 5 évi kezesség mellett legjobban és legolcsóbban:

REMÉNYI MIHÁLY

üzemeltetése be. Budapest, Király-utca 44/56.

Harmoniumok iskolák és templomok részére

a legutányosabb árákon.
Nagy raktár az összes hangszerek és húrokban.

Régi hangszerek vétele, előadása és beszerelése.
Teljes zenekarok felszerelésének költésigényei, egymint képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

SZIGETI LAJOS utóda!

Héjj és Stiassny szíjgyártók, nyergesek és bőröndösök

Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 10/b.
Kiváló és legjobb anyagból és teljesen készült kocsi- és lovas-nyergeseket, valamint minden bőröndöt és sportfelszerelést, valamint minden bőröndöt és sportfelszerelést, valamint minden bőröndöt és sportfelszerelést.

Arjegyék ingyen és bérmentve. 24

A legjobb új és egyszer használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható

FISCHER J. ponyva- és zsák-áruházában =

BUDAPEST, V. nádor-utca 31-33.
Vessék általában minden mennyiségben, használt zsákokat és becsorított ujakra használt termékeiket.

SZABADALMAKAT, védjegyeket és mintaaltnalat

megszerez a SZABADALMAKAT ÉRTEKESITŐ VÁLLALAT PASZTOR (bőj. cég)
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Fővilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

SZABADALMAKAT, védjegyeket és mintaaltnalat

SZABADALMAKAT ÉRTEKESITŐ VÁLLALAT

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Fővilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Dr. FRIM-féle
hülyék és gyengeelméjűek
budapesti intézete
Budapesten, VII., Erzsébet királyné-ut 15-17. sz. a.
Felvesz élethosszára is betegeket.
Nehézkesoroknak külön osztály.
Prospektust ingyen. Díjazás mérsekelt.

Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Budán.
Természetes forró-kecsforrások, lecsforrások, szappanforrások, fahany-masszáz, gyógy-intézetek, villany-fény-fürdők, gőzfürdők, kő-és kád-fürdők, gyógyviz-uzodák. Olcsó és gondos ellátás. Család-nyaralás, ideg-, bőrbajok stb. feldől kísérlet prospectust küldt ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán.

Schmidt M. szíjgyártó, nyerges és bőröndös
Budapest, VIII., Kerepesi-út 25. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsi- és lovas-nyergeseket, mindenféle bőröndöt, pénz-, szivar- és cigaretták stb. tárcsáit. Megrendelések és javítások pontosan és jótányosan eszközöltetnek. Árjegyzék bérmentve.

Margit-crème
A Földes-féle
Gyorsan és biz- legjobban a világon
tosan ható szer Hatása Nagy tévely 2 K.
szépítő-, máj- és Kapható mindenütt.
bőr-foltok, kilitések, Készült Földes Kelemen
pattanások és ma- Gyógyszerész Áradon.
dennemi bőrbaj ellen. A közönség megté-
Pár nap alatt ifjítja veszteséit elcsú után-
és szépíti az arcot. adásoktól óvakodjunk.
Főraktárak Budapestén: Török J. gyógyszerár, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. Egger-féle „Nádor-” gyógyszerár, Váci-körút 17. szám.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.
30.000-nál több elismert díjazott órát a világ minden részéről.
Kockázat kizárva, mert nem tetesébről a pénz visszacsatál.
Kunre „Rakóczi Feren” óra megbízható lényen elegáns emall számlappal ellátott duplaoldalt ezüst remonteir, nagyon csinos kivitelben és kitaláló szerkezettel. Korona 14. 10 évi jótállással.

SCHÖNWARD IMRE magyar órásmester és ékszerés-gyárosok
PÉCSETT IO.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik bárkinek is.

Házassulandók figyelmebe
Valódi 14 karátos hitelesített tónör jegygy írtul dombora vagy lapos kidoigóságban, szabakozni munka, darabja 8, 12, 16, 20 és 30 koronában, egyedül SCHÖNWARD IMRE ékszer-gyárosnál PÉCS.
Vésés ingyen eszközöltetik. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Meghívó.
A Magyar Közgazdasági Bank mint Szövetkezet
alulirt igazgatósága ezennel közölrre teszi, hogy 1904. évi augusztus hó 31-én, délután 4 órákor
RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST
tart saját helyiségében VI., Teréz-körút 1/B., melyre a t. tagokat ezennel meghívja.
Tárgy: Az alapszabályok 90 §-ának kibővítése.
Kelt Budapeston, 1904. évi augusztus 8-án.
AZ IGAZGATÓSÁG.

FOGAK
szájpádlás nélkül, 2 koronától. — Az általunk készített és Párlóban első díjat nyert fogorok azonnal megszakíthatók és ráadásra kitalálva használatos. Régi fogorok átteleltetnek. — Vidékiek 12 óra alatt kielegetteinek. 10 évi jótállással.
Fogorvosi Intézet:
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.
Fogorvos: LÖFFLER EMIL. Technikai főnök: GROSSMANN S. Tartós plomák 4 koronától, foghaszn érzeseltemre 2 koronától. Fogad: reggel 8-ól este 8-ig. Vasár- és ünnepnapokon is. — Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is.

Önkéntesi egyenruhák és katonai felszerelések
pártatlan elegáns kivitelben legutányosabban
Blum Sándor
elsőrangú egyenruhazártó és hadfőszerszám-észterelő intézetben képzésűnek.
ő felsége a perzsa császár és orosz nagyherceg udv. szállította.
A méretek felvételre vették a cég saját költségén szabását vidékre elküldi.
BUDAPEST,
Váci-utca 15.
Arjegyék ingyen.

Elszakíthatatlan kéék munkásöltönyök
Szedő, bonoköpenyek és iroda-kabátok kaphatók
Gutmann J. és Társánál, VII., Kerepesi-ut 16.
Mindkét kideaatra ingyen és bérmentve.

A Kalap-király
Elismert specialista 3-, 4-, 5-, koronás férfi és női elsőrangú kalap-külölegességekből. BUDAPEST, VI., Eszék-ut 6, Klóttia-palota.
Szines fényképagnyítások
életnagyságban, díszes keretben, átlátszó szálle 5 koronáért a „Grünauz archéopériszteszti Müntézet”
BUCHWALD LAJOS, BUDAPEST, Vörösmarty-utca 2/b.
Vidéki képviselők keresztetnek.

Cooper János Ede Withernee-ben a 12257. számú „Ujtások automobil járműveken”

Harisnya-király
Kizárólag Teréz-körút 2.

Harisnya-király
Kizárólag Teréz-körút 2.

Rohitsch-Sauerbrunn
STÁJERORSZÁG, vasut, posta és táviró.
Pompás fektés, teljesen pormentes, oxigénus levegő. Modern kényelem, élénk társasélet.
Új hydro-eleetro-mechano-therapeutikus gyógyintézet nagy és modern sílben. Hidegvízgyógyítás, elektr. fény- és kád-fürdők, inhalatorium, pneumatikus kamra, forró lég- és gőzszekrény, elektr. masszage, nap-fürdők, gyógyimnasztika. Bevált gyógyintézet gymar, bél, máj és vesebajoknál, krónikus székrekedésnél, aranyérről, kövérsejénel, cukorbetegségénel, köszvény, gége- és torokbetegségénel. Legérsebb gyógyforrás, Karisbadhoz és Marienbadhoz közel.

Legújabb magyar felvételű lemezek

Grammophon, Zonophon, Odeon

és hasonló gépekhez.

Ezen legújabb felvételeink erős és tiszta hangzásuk folytán felülmúlnak minden eddig létezett más lemezt.

Minden lemez két darabot tartalmaz, mindkét oldalon játszható, mindazonáltal az ára ugyanannyi, mint az eddigi egy darabot játszóké, tehát felényivel olcsóbb.

Kis lemez ára 3 korona.

Nagy lemez ára 6 korona.

I-ső SOROZAT. — Részletezett kivonat a műsorból:

W. Kramer Teréz		Szojyer Ilonka		Nyáray Antal	
Szám	m. kir. operaénekesnő:	Szám	m. kir. operaénekesnő (Soprán):	Szám	a Népszínház tagja (Bariton):
168. Nagy lemez	Ékszer ária „Faust” operából.	351. Nagy lemez	Philine áriája „Mignon” operából.	183. Nagy lemez	„A kóborlót”. Szavaltat.
169. „ „	Nagy ária „Tosca” operából.	352. „ „	Stacato-polka (moultver.)	190. Kis „	„Az már nagy baj” kuplé.
172. „ „	Nagy ária „Windsori vig nök” operából.		Szántó Lilly	188. „ „	„Abeles Soma a Cognac vigéző” kupléja.
178. „ „	La Grange ária „Hunyadi László” operából.	341. „ „	m. k. operaénekesnő (Mezzo-Soprán):		Kócze Antal cigány-zenekara
	Bohnicsek Gyula		Habaneera „Carmen” operából.	220. „ „	Rákóczy-induló.
	m. kir. operaénekes (Tenor):		Váradny Sándor	221. „ „	Hunyady-induló.
176. „ „	Párhaj ária „Onegin” operából. (Csajkovszky)	334. Kis „	m. kir. operaénekes (Bariton):	222. „ „	Kossuth Lajos azt üzenté.
177. „ „	Walter dala a „Mesterdalnokok”-ból (Wagner)		Ária „Tell Vilmos” operából.		Pintér Imre
185. „ „	Szerelmi dal a „Walkür”-ből.		Kornay Richárd		a Népszínház tagja (Bariton):
	Takács Mihály		m. kir. operaénekes (Bass):	241. „ „	Édes anyám, ha befőn . . .
261. „ „	m. kir. operaénekes (Bariton).		Falstaff bordala „Windsori vig nök” operából.	248. „ „	Bíró uram bevádolok valakit . . .
292. „ „	Germont áriája „Traviata” operából		A m. kir. Operaház férficara:	294. Nagy „	Befújta az utat a hó . . .
	Bordal „Bánk-bán” operából.	85. „ „	Bordal „Bánk-bán”-ból		Komlóssy Emma
	Ney Dávid	86. „ „	Ragyogós csillagom galambom . . .		a Népszínház tagja (Soprán):
	m. kir. operaénekes (Bass-Bariton):	87. Nagy „	Magyar Hymnusz.	422. Kis „	Nak vagy oh szerelem „Suhancz” operettéből.
210. „ „	Gara Nádor nagy áriája „Hunyady László” operából.		Geyer Stefi	420. „ „	Egy kettő „Suhancz” operettéből.
212. „ „	O. Isis, Osiris nagy áriája „Varázsvola” operából.	68. Kis „	hegedűművésznő, zongorán kíséri		Göndör Aurél komikus:
232. „ „	P. II. páf nagy áriája „Hugonották” operából.	72. Nagy „	Dienze Oszkár:	34. Nagy „	„Egy kedélyes vigéző” kupléja.
	Dr. Dalnoky Victor	103. „ „	Hubay: Magyar poem. A dur.	141. „ „	„Szervusz Papanek”
107. „ „	m. kir. operaénekes (Bariton):		Wienlawsky: Kuffarotak Mazurka.	128. Kis „	„Kátsa cigány koserve”.
108. „ „	Ária „Rigoletto” operából.		Bach: Air.		I. Honvéd zenekari
	Nagy ária „Álarczoshál” operából.		Szojyer Ilonka és Répássy Augusztia	274. „ „	Öt forintos csárdás.
	Pichler Elemér		(Kettős):	276. „ „	Száz liba egy sorba . . . Induló;
	m. kir. operaénekes (Tenor):	249. „ „	Barcarolla kettős „Hoffmann meséi” operettéből.	282. „ „	Bánk-bán. Induló.
212. Kis lemez	Virág ária „Carmen” operából.		Kovács Mihály	292. „ „	Kis angyalom. Induló.
218. „ „	Románz „Hoffmann meséi”-ből		a Népszínház tagja (Baritonista):	404. Nagy „	Szép asszony. Induló.
		42. Kis „	Nevelő kuplé „Uj földesur”.	396. „ „	Hazádnak rendületlenül.
		46. Nagy „	Kuplé a „Próbaházasságból”.	398. „ „	Nyisd ki babám az ajtót . . .
		49. „ „	Vándorlegény operettből „Vándordal”	406. „ „	Rákóczy-induló.

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. udvari

hangszergyár

Központi főüzlet: Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 36. szám.

A lemezek egész napon át meghallgathatók vásárlási könyvszer nélkül Grammophon osztályunkban is: Károly-körút 2.

(Kossuth Lajos-utca sarok, fél emeleten).

Megrendelésnél az összeg előzetes beküldés esetén oszmagolást nem számítunk.

Minden szó egyszeri beiktatása... Vastagabb betűkkel 9 fill.

APRÓ HIRDETESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII. Kerepestúti 25. sz.

Szerkesztői telefon-szám: 65-23.

Levélihel tekeződára ingyen adunk felvilágosítást... Kiadóhivatal telefon-szám: 51-39.

Apró hirdetések Kerepestúti 25. sz. alatt... Telefon: 54-39.

Hloekner J. hirdetés... 8. sz. 10. sz.

Brener Nővérek... Teréz-kört 54. szám alatt.

Dettich Miksa... Andrásy-ut 28.

Eckstein Bernát... hirdetés... V. ker., Fűrdő-utca 4. sz.

Engelmann Mór... dohányszomszédság... IV. ker., Kálmán-ter 2. sz.

Frankle Pál... könyvtárszomszédság... IV. Gróf Csáky-féle palota.

Fischer J. D. hirdetés... I. Gerlezy-utca 1.

Falkenstein Soma... könyv- és hangszerekkereskedés... MISKOLCZ.

Goldberger A. V. hirdetés... IV. ker., Váci-utca 17. sz.

Gölder Jozsef... Andrásy-ut 50.

Goldgruber Mór... könyvtárszomszédság... II. ker., Fő-utca 17. sz.

Groszmann Jágó... fűszer- és vegyárukereskedés... MISKOLCZ és környéke részére.

Haasenstein és Vogler... hirdetés... V. ker., Dorothy-utca 9. sz.

Jambrikovits... dohányszomszédság... Kerepestúti 50' (Takarékép. épül).

Kernberg Rozália... dohányszomszédság... VIII. ker., Múzeum-körút 10.

Leopold Gyula... hirdetés... VII. Erzsébet-körút 54. I. em.

Mosse Rudolf... hirdetés... IV. ker., Ferenciek-tér 3.

Mezei Antal... hirdetés... IV. ker., Esküt-ut 9. sz.

Nemetsek A. J. újság-árudaja... IV. ker., Petőfi-tér 3. sz.

N. Nagel Ottó... könyvtárszomszédság... Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Estháza háttérben).

Rohoziczki Hanna... dohányszomszédság... VI. Andrásy-ut 42. sz.

Sikray Samu... hirdetés... VI. ker., Váci-körút 33. sz.

Solyom Jakab... hirdetés... VI. kerület, Király-utca 23.

Sopronyi V. dohányszomszédság... VIII. ker., Kerepestúti 1. sz.

Szántó Mór... dohányszomszédság... IV., Kecskeméti-utca 14. sz.

Szabó Elz... dohányszomszédság... Nagyvárad-utca 12.

Schwarz József... hirdetés... V. ker., Marokói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencé... dohányszomszédság... IX. ker., Ferenc-körút 32. sz.

Schödl Gyula... dohányszomszédság... V., Lipóci-utca 8.

Schneider-féle tőzsde... Egyetem-ter 5.

Tenczer Gyula... hirdetés... IV. ker., Szervíz-ter 8. sz.

Toldi Lajos... II. ker., Fő-utca 2. sz.

Weitzenfeld Jakab... Király-utca 1.

Winter és Nagy... Magyar-utca 6.

Egyetemi hallgató, külföldön tartózkodott... 8851

Házasság. Nőülnei és férjhezmenői óhaját... 20277

Ókírat-szerző Vállalat. Beszerés minden néven... 60811

Tanulmányaihoz elmaradt tanuló... 30177

Szabás és ruha-vasarás. Minden intelligens és... 2143

Betöltendő állások. Uri-dívat... 20287

Nevelőint. Keresek vidékre két gyermek... 30149

Álláskeresők. Ingven kapják az Országos... 10921

Üzletvezető. 100 ftr óvadékul keresek... 2423

Pincérfelrakók. Sürgező keresek... 2423

Béltüneti foglalkozást talaj tisztviselő... 10921

Tisztviselőnek. Keresetek... 10921

Hivatalkónak. Keresetek... 10921

Irtnoki állások betöltendők. Feltételek... 10921

Gépkészek keresetek. A feltételek teljes... 10921

Állást keresők. Fodrász... 10921

Szép írás. Kétszoros, új és rém... 4654

Oktatás. Cimbalmoz. tanít... 30272

Középiskolai tanár. Budapesti internatus... 80232

Ujpesten. Háza, vendéglő, bentesség... 30281

Budán. Több kisebb-nagyobb házak... 5522

Pénz. Gyorsan. Előkészítéssel pénzek... 2184

Pénzkölcsönös. Legnagyobb tőkétárssal... 30281

Pénzkölcsön. Kezes nélkül 400 koronán... 6130

Polgári iskolai magánvizsgálatra... 10246

Gimnáziumi, kereskedelmi egyetemen... 60811

Szabás és ruha-vasarás. Minden intelligens... 2143

Uzletiek. Azonnal eladó. Kitiűnen menő és elegáns... 6149

Vendéglő. Jőrgalmán forgalmazás helyen... 6149

Kávémérés. Jőzsefvárosban, tulajdonosa... 10923

Ibor- és sörház. Fővárosi legfogalmazás... 10923

Házak, telkek. Eladó uralki kispesten... 20280

Ujpesten. Háza, vendéglő, bentesség... 30281

Budán. Több kisebb-nagyobb házak... 5522

Pénz. Gyorsan. Előkészítéssel pénzek... 2184

Pénzkölcsönös. Legnagyobb tőkétárssal... 30281

Pénzkölcsön. Kezes nélkül 400 koronán... 6130

Olesó pénz. Kezes nélkül. 200-400 koronán... 6139

Személyhitel. Kezes nélkül is általában... 6139

Butorok. Butorok veszek... 2424

Egy otthon. Egy otthon. 4 főtől, 1 nyugdíj... 2424

100 dítván kiállítás. Kitiűnen minőségű... 20989

Lakás-bérlés. Ucai szoba. Később elegáns... 2425

Egy csinosan. Butorok szoba, dorozsáji... 2425

Elegánsan. Butorok külön bejárattal... 2425

Elegáns butorozott. Ucai szoba... 2425

Különféle. Kávéházi, vendéglő... 2425

Uzletelhelyiség. Forgalmas helyen... 2112

Szalkivégép. Felszerelve... 2112

Amerikai, vagy angol bicikli... 2112

Keresek. Megvételre egy Hoffherr... 2112

Ellátást. Keresek II. emlebe járó... 4650

Jégszékényt. Kisebb háttérbe... 2115

Kávéházi. Képzett... 2425

Szalkivégép. Olcsón eladó... 2426

Emerich féle. Hővédő... 2427

Házműnt. Pénzszekrények... 2428

Csak három. Korona... 2428

Fordított. Billiárdasztalok... 2440

Hásműnt. Kís gyermekek... 6139

Szépítőszert. Bámulatos hatású... 6139

Pénzkölcsön. Kezes nélkül... 6139

Butorok. Butorok veszek... 2424

Egy otthon. Egy otthon. 4 főtől... 2424

100 dítván kiállítás. Kitiűnen minőségű... 20989

Lakás-bérlés. Ucai szoba. Később elegáns... 2425

Egy csinosan. Butorok szoba, dorozsáji... 2425

Elegánsan. Butorok külön bejárattal... 2425

Elegáns butorozott. Ucai szoba... 2425

Különféle. Kávéházi, vendéglő... 2425

Uzletelhelyiség. Forgalmas helyen... 2112

Szalkivégép. Felszerelve... 2112

Amerikai, vagy angol bicikli... 2112

Keresek. Megvételre egy Hoffherr... 2112

Az arc szépítésére... STEROL-CREME... használni, amely nap nap...

30 próbaidőre... nickel-anker... Roszkopi... remontoir óráimat... 2 frt 50 kr.

3 darab 12 frt 75 kr. 6 darab 12 frt. A legkalkimassib strapa-óra minidenski részére.

3 évi jótállás. Nem tetszőkért a pénz visszavandom, Egyedül széküldés a Roszkopi-órák főkárára által.

Mayer Leopold... cs. kir. törvénytörző becsü... BECS, XIV., Mariahilforstrasse 187/b... Szülő.

BERGMANN-féle amerikai Schampooing-Bay-Rum... Drezda és Tetschoban...

1005. évre szülő. Magyar Gépkész... Kruch Péter Vj. Teréz-k. 32.

Cseléd. Ehbelyzöt íródtában... Veszely K. V., Fűrdő-utca 5.

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irtá: APRAXIN JULIA grófnő

(15)

Viktor, aki a szomszédszoba felől lépéseket hallott, kiment, azt híván, hogy az orvosok jöttek meg; de mily nagy volt meglepetése, amikor Lowenstern hercegnő ismert.

— Ön itt, hercegnő! — szólott szigorú hangon. — Mit jelent az ön jelenléte itt Pozsonyban, ebben a szállóban, ebben a lakásban?

Klotild, meghökkenve Viktor fagyos hangjától, egyetlen szót sem felelt ezekre a szavakra.

— Nos, hercegnő — folytatta Anglard egyre az előbbi szigorú fagyossággal. — Nos, mit keres itt? A művében jött grönnyörködni, vagy azért jött, hogy kellen kifejezze? Egy halál nem is elég az ön feneketlen hűségének? Meg akarja-e őlni jelenlétével az én szerencsétlen barátomat is?

— Anglard ur, az égre kérem, legyen irgalmas!

Irgalmas! Ki írta, asszonyom és miért? Irgalmas volt-e ön, amikor megcsalta barátomat s másnak a szeretője lett?

— Ó! Irgalom! Kíméljen . . .

— Eh, asszonyom, ezzel a szóval megbotránkoztat! Az ön arcát szemérmes pir ónti el, de mire való az, amikor ugyanaz a szemérmesség, amely most olyan nagyon nem illik önhöz, nem tartotta önt meg azon az uton, amelyet az erény mutat.

— Anglard ur!

— Hercegnő!

— Mindzoknak a szeretetére, akik kedvesek önnök itt a földön, kérem, irgalmazzon fájdalommal! Bűnös vagyok, nagyon jól tudom, méltatlan vagyok az ön becsületére, de szeretem Armandot, sokkal inkább, semmint ön valaha lehetségesnek hitte volna, hogy szerethetünk valakit. Kérve kérem, engedje meg, hogy láthassam, hogy ápolhassam, hogy gondoskodásommal megmutathassam neki, mily nagy a bűnbánat bennem és íranta való érzésem.

E szavakra a szoba felé akart menni, ahol a sebesült feküdt.

— Mit gondol, hercegnő! — Viktor elzárta előtte az utat.

Klotild be akart menni mindenáron. De látva csakhamar Anglard rendíthetetlen erőjét, heves természetétől elragadtatva magát; mégis egészen meggyőződve Viktor hideg ellentállásának a komolyságáról, megtört és hirtelen térdre hulla, megragadta Anglard kezét és zokogásba tört ki, amely a mellét fojtogatta.

— Szegény hercegnő! — mondotta Anglard, sőt Klotild könnyei akaratlanul is megindították. — Szegény hercegnő! Az ön fájdalma megindít; nem akarom sem megítélni, sem gyanúsítani viselkedését. Nekem csak kötelességem megakadályozni azt, hogy a beteghez be ne menjen, mert az ön látása megölhetné. Ön pedig, hercegnő, ön gondoljon a jó hírverésre. Könnyei részvétet keltenek ön iránt, fájdalma elszomorít; ön egyedül áll a világban, egyedül önnök senkije sincs, aki vezesse, aki önnök tanácsot adjon. Ah! Ha önnök bátyja volna, azt mondaná önnök, amit én mondok, kérve kérem önt, hogy távozzék innen, térden állva kérné önt, s ha nem engedelmessékednék neki, a hatalmát használná fel s megparancsolná önnök, hogy egyetlen pillanatot sem vesztelve térjen vissza Bécsbe — átkarolta a hercegnőt és felsegítve őt így szólott: — Menjünk innét, legyen erős, legyen bátorsága ahhoz, hogy megőrizze a méltóságát. Jöjjön velem. Elkísérem a lakásáig, onnan pedig elmegyek önnel a pályaudvarra.

Klotild, megtörtén a rendkívüli fájdalomtól és felindulásainak a hevesességétől, gépiesen engedelmessékedett Viktornak, követte őt minden további ellenkezés nélkül, amikor hirtelen Armand hangja jutott a füléhez.

A láz kétszeres erővel tért vissza.

Armand Juliát szólította, kérve kérte, hogy

szerezze, hogy bocsásson meg neki, hogy higgyen a szerelmében, esküiben, iránta való végtelen szenvedélyében. Olyan módon beszélt hozzá, ahogyan sohasem beszélt Lowenstern hercegnőhöz.

Klotild odaszegződött a helyéhez. Aztán kitépte magát Viktor kezéből és mielőtt az még csak egyetlen mozdulatot is tehetett volna, hogy visszatartsa, berohant a beteg szobájába.

Armand, meglátva Klotildot, rásegezte rémülten a szemét és élelet sikoltva, elvesztette az eszméletét.

XIII

Hagyjuk itt Klotildot rémülten a fájdalomtól, Armand de Charcett-t a halál küszöbén, teljes ájulásban, Anglard Viktort az ő hallatlan erőfeszítései közepette, hogy Lowenstern hercegnőt a beteg szobájából eltávolítsa és térjünk vissza Párisba, a Varennes-utcába, Bussac grófnő budoárjába.

Nagy karosszékben találjuk Bussacét, leánya pedig mellette ül egy kis kerek széken.

Az anya is, leánya is nagyon halvány, a szenvedés leolvasható arcukról.

A hosszas hallgatás, amelyet csak olykor-olykor szakit felbe egy-egy sóhajítás, világosan mutatja, hogy Juliát és anyját súlyos aggodalmak bántják.

Az óra háromat ütött.

Julia felállott, odament egy kis almáriomhoz, kivett egy kis üvegesét és égetett ezüstkanalat, aztán visszatérve az anyjához, így szólott:

— Édes anyám, itt az ideje, hogy bevegye a csöppjeit.

A grófnő fölemelte a fejét.

— Add ide, gyermekem — mondotta, átvéve a kanálkát, amelyet leánya adott oda neki és miután hiitva a kanálka tartalmát, visszaadta azt, megköszönve gyermeke fáradozását.

— Hogyan érzi magát, édes anyám? — kérdezte még Julia.

— Sem jól, sem rosszul, kedves gyermekem.

— És a szíve?

— Tudod, hogy ha néhány napig elkerül a szívgöres, elég jól vagyok; semmi fájdalmat nem érzek; csak mostani gyöngöcsém aggaszt. Ha ez a bágyadság tovább is tart, újabb válságnak az elviseléséhez nem lesz már erőm. Reszketek, amikor azokra a berzasztó görcsökre gondolok, amelyek minden látszat szerint halállal fenyegetnek.

— Ugyan, anyám, — feleli Julia, akinek az arcára szomorúság borult — ne beszéljen így. Jól tudja, az orvos becsületességét adta önnök, hogy a görcsök semmiféle veszedelmet nem okoznak.

— Ah! Kedves Julia, a becsületesség, amelyet az orvos ad a betegnek, semmit sem bizonyít; és én nagyon jól látom, hogy napjaim meg vannak számlálva. Kell is, hogy komolyan beszéljek veled. A halál gondolata nem rémítene, ha halálom után olyan férj mellett hagynálak, aki haloggá tehetné téged.

Ezekre a szavakra a fiatal leány homloka még jobban elsötétedett.

— Édes anyám, rendkívüli fájdalom okoz nekem — mondotta.

— Tudom — felelte szomorúan Bussac grófnő.

— Akkor hát minék beszél így?

— Mert kötelességem, gyermekem. A halál mindig itt lebeg a fejem fölött; egyetlen pillanatomban sem vagyok biztos. Egyetlen szívgöres hatalmába kerithet hirtelen. Mit csinálj majd akkor, Julia, ha nem leszek már melletted; hívó mégy? Mi lesz belőled? Ne sirj hát olyan nagyon. Amit most mondok, azért az nem jelenti azt, hogy rögtön meg kell halnom, az csak azt jelenti, hogy előrelátó vagyok s hogy legfőbb kötelességemnek azt tartom, hogy olyan férjet találjak a számodra és aki úgy szeret téged, mint ahogy én szeretlek téged.

— Sohasem megyek férjhez, anyám; s ne kérdezze, hogy miért.

— És ugyan miért? Mit jelent ez a titkolódzás a részedről? Nem értelek, Julia.

— Fájdalom! Én meg nagyon jól értem magamat.

— Olyasvalakit szeretsz, aki nem viszonyozza érzelmedet!

Julia rettenetesen elsápadt.

— Nem, anyám — felelte tompa hangon.

— Pedig csak ez lehet az egyetlen ok, ami megakadályozhatna abban, hogy kéresemre, es-deklésemre ne hallgass. Könnyű nekem, hogy add vissza lelkemnek a nyugalomát, hogy készítd elő csöndes halálomat és te hideg, kérelhetetlen vagy; te, aki olyan szelíd, olyan jó, olyan kegyes, olyan gyöngéd vagy hozzám, nem akarsz, hogy értslek, titkot rejtegetsz előlem, amelyről ha megtudnám, a te nézeted szerint még boldogtalanabbá tenné, mint annyian vagyok már nyakasságod miatt, amelyről a férjhezmenéstől huzódzol.

— De hát még egyszer mondom, édes anyám, ha engedni akarnék kéréseidnek, mondd, hol van az a férj, aki nekem megfelelne?

— Igaz, hogy mindeideig mindenkit visszatutasítottál; de az is bizonyos, hogy ha akarnál...

— Ó nem! — kiáltott fel Julia csaknem iszonyattal — közülük egy sem felelt volna meg.

— Pedig Mercey márkí és Mijac herceg olyan kérők, akiket az anyák és fiatal leányok szívesen fogadnak.

— Nem mondom, hogy az nincs így, anyám; ők igen szereteremeltőak, nagyon előkelők, teljesen megfelelnek minden tekintetben; de . . .

— Csak arra nem jók, hogy bármelyikük a férjed legyen.

— Ugy van, anyám.

— De hát akkor mit csináljunk, hol keressük az alkalmas férjet? Kit szeretnél te, aki aztán jó volna.

— A magam részéről senkit sem kívánok.

— Igen — felelte a grófnő nagyon elszomorodva; ezt jól látom, ezt már eléggé tudom; de még egyszer kérdem tőled; mi lesz veled, ha meghalok?

— Mivel anyám minden áron ennél a rány annyira kínos kérdésnél akar megmaradni, hát mondhatom, hogy erre még sohasem gondoltam, de azt tudom, hogy sem anyám családja, sem barátai nem hagyjának el.

— Bizonyára nem — felelte Bussac grófnő — bizonyára nem, annál kevésbé, mivel nagy vigyort hagyok rád, amely fölment téged az alól, hogy bárkinak is terhére légy; de ez nem elég. Neked bizalmas társra van szükséged, olyasvalakire, aki teljesen odaadó legyen hozzád, de mivel te senkit sem szeretsz, magam gondoltam valakire.

— Ó! Istenem! Anyám! Kire? Nagy isten! Kire?

— A legjobb, a legkiválóbb emberre; aki úgy szeretne, mint a hogy magam szeretlek; aki a barátod, vezetőd, atyád lesz.

— Moreuil márkí? — kérdezte Julia.

— Igen, Moreuil márkí.

— Moreuil márkí! — felelte szomorúan Julia. — Ó! Istenem! Istenem!

— Nos, miért rémít meg annyira az a gondolat, hogy a felesége légy, amikor senkit sem szeretsz?

— Nem! Nem rémít meg annyira, mint a többi, de én meg semmire sem határoztam el magamat. Gondolkozni fogok anyám tervén, és ki tudja!

— Nos hát, Julia, szavaid most már megnyugtannak kissé.

— De, anyám, — felelte Julia — Moreuil márkí nagyon gazdag, gondolt-e már erre? És vagyona egy napon unokaöccsére, Armand de Charcetra és a nővérére, az én kedves barátnőmre, Saeville Máriára marad. A világot sem akarnám megfosztani öket attól, ami egyszer rájuk maradna nagybátyjuk halála után.

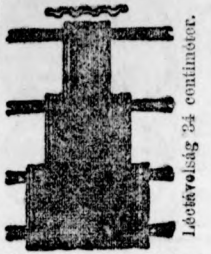
— Teljességgel úgy van, leányom; de csak részletkérdés. Azon a napon, amelyen özvegy maradnál, lemondanál férjed örökségéről unokaöccsére és unokahuga, Armand és Mária javára; és ezt mind kijelentének előre.

Abban a pillanatban, amikor Bussac grófnő az utolsó szavakat kimondotta, Moreuil márkí lépett be halványan és leverten.

— Mi baja van, Moreuil? — kiáltott fel a grófnő, mihelyt megpillantotta.

(Folytatása következik.)

52... biztonsági strang-dupla-átfedőtöcserep 262. szám.

Évenként gyártunk cs. és kir. szabadalmazott biztonsági átfedőcserepeinkből 50 milliót.

Egyedüli legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁR
ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864-ben. Alapított 1864-ben.

Gyárak:

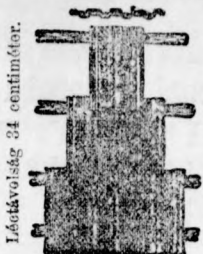
Nagy-Kikindán, Lugoson, Szent-Huberten és Károlyligeten.

Gyártmányok:

Shabadalmazott biztonsági átfedőcserepek három minőségben és üvegtáblák, közönséges töcserepek, gerinc-cserepek stb.

Prospektusokkal és mintákkal készséggel szolgálunk.

BOHN M. és TÁRSAI
ZSOMBOLYÁN.

52... biztonsági strang-dupla-átfedőtöcserep 263. szám.

MINDEN

VADÁSZ

öröme a mai zöld vadász vaszony-öltönyünk, vízmentes, könnyű és porózus frt 8.-

Vadász loden-öltöny szabad. ujak szabással, sok zsebbel, minden eszben, frt 15.-

Vadász körgallér, m. kir. szabadalom, nélkülözhetetlen előnyökkel, vízmentes lodenből 10.-

Kapható csakis:

KOCH TESTVÉREK
Budapest legnagyobb férfi-, nő- és gyermekruhászüzemében.
Károly-körút 26.
Kéjben külön árjegyzéket.

Magyarnak Pécs, Némeinek Bécs. No küldjük pénzünköt külföldre.

Legalkalmasabb női cipők (4-6 termézetes nagyágnak) szivarka-szelenze, gyufatartó, zsebek, szivarvágó és író, valódi esztétikus művészes kivitelben 52 korona. Kisebb készlettel és pedig szelenze, gyufatartó és szipka 40 K. Renek kiváltó szivarka-szelenze, valódi esztétikus.

SCHÖNWALD IMRE
magyar órásmester és ékszergyáros, PÉCSÉTT 12.
Nagy képes árjegyzék ingyen.

KATAPHORESE

Uj gyógymód!

Félfilmhatatlan gyógyhatású

IDEG-, NEMI-,
bőr-, vérbetegségek, bukajóros (síplális) betegségek, önfertőzés utóbbaj és férfui gyengeségi állapotok impotencia gyökeres gyógyására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorarium teljes gyógyulok után fizethető. Előrendelt intézet mintaszertü gyógytermelvei.

Budapest, Teréz-körút 44., I. emelet.

Dr. Mitzger Tivadar

személyes vezetése alatt nyitva egész nap. Levelekre díjtalanul válasz.

A nagykanizsai Felső Kereskedelmi Iskolában,

melnek érettségi bizonyítványa az egyévi lettonai önkéntességre jogosít, a beiratok a jövő tanévre f. ó. szeptember 1. 12. és 4. napján eszkeözölhetnek. Az intézet 1897 óta áll fenn, végzettség növekedései, kilátok száma a kétszeresre megnövekedett, a bel- és külföldi letelekkelés házában nyertek alkalmazást. Az intézet évi érettséjét készséggel küldi

az igazgatóság.

* Párisi különlegességek. *

Párisban időseim alkalmával hessentem a legjobb eredeti párisi modellek és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nálam vásárolt cipőért ív írásbéli jótállást vállalok, hogy a felsőbőr repedése ki van zárva, ha GUZI-kenőccsel bekent, idő előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesen portonmentesen vagy kívánatra 1 pár elegáns cipő ámsfát mellékelek ingyen. Nem megfizető kiserlek vagy a postát visszaidem.

Hogy mindenki meggyőződjék világhírű GUZI-kenőccsem jóságáról, mindenki ki címét voem küldi, 1 tógoly GUZI-kenőccet és több száz eredeti fonylepítőtellel ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. — Legpontosabb mérték, ha harisnyában egy papírlapra ádva a lábaltal körvonalát lerajzolja.

frt	frt
Férfi elegáns vir füzésdép 3.50	Férfi divat elegáns sovó, 3.50
Érés vir sima dupla talpalp 3.20	füzés v. gumiból, selym-béldéssel, női 4.20
elegáns 4.50	Kívívót kétszatos szalon-lak v. énem bőrdép. 2.-
Peltinó elegáns szalonlakk, 4.50	Gyömekelep, magas, 3 évig 1.-
flués, valódi sovó bőrdép. 4.50	Szögébőr, magas, gyermek, 8.20
Elegáns sovó, női, ouges, vagy füzés. 4.50	füzés, szepstalp, 7 évig 1.00, 8-10 évig 2.-
Feldinó elegáns angol box füzés, női 8.90	

AGULÁR IGNÁC
Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

GUMMI övszerek
legmegbízhatóbb francia gyártmányok.

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 frt 1 frt 50 és 2 frt
GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. nagyobb 1 frt 2 frt 2 frt 50, 3 frt és 5 frt
GUMMI hólyag (Nevorip). kiváló finom legyekonyabb és leghuzosabb 12 drb 5 frt
Capot americain (rövid) 12 drb. legfinomabb 2.50
Hullóhólyag 12 drb. legfinomabb . . . . . 2.- as 5 frt
Mintagyűjtőmény 25 drb a legjobb minős. Gészállítva 4 frt
Sziposor (keresztrés) drbja . . . . . 25, 50 kr. és 1 frt
Képvás, legjobb rugalm. drbja . . . . . 2, 3 és 5 frt
Diana-ör (havi baj ellen) drbja . . . . . 2.50 és 3.50
Irrigátor teljes felszerelése darabja. . . . . 1.30 és 2 frt
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Szétszétlítés titeltartás mellett bérmentve.

TROPP MÖR, Bpest, VII/9. Kerepesi-ut 84.
Huszár-utca sarkán. Kőszepeti pályasurvar közelében.

BUTOROK.

Álló, ebédős- és szalen-buterek, egy kézpénzért, mint részlet-fizetésre árfelemlés nélkül, eleesebban mint bárhol, kaphatók. Bránébet-körút 48. Royallal szemben.

BUCHINGER J. butoriparosnál.

Titkos betegségek
biztos gyógyítására elismert radikális gyógymóddal folytán legelőbban ajánljuk.

Dr. CZINCZÁR J.
v. kórház orvos, specialistát.

Rövid idő alatt alaposan gyógyít kügyseveit és hólyagbajokat, továbbá minden bér-, iszap- és vértelenségeket, korai elgyengülést és bármily söt betegségeket.

Budapest, VII., Károly-körút 5.
(Dob-utca sarkán, I. emelet.) — Bejárás a léposházából.

Rendel: délelőtt 10-4 és este 6-8 óráig.
Levelekre azelővett társakkal szolgát és gyógyászerrel is rendelkezek. Titeltartás mellett. — Kéjben külön váróterem.

HOLLANDI
életbiztosító részvénytársaság (Algemeens Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-út 1.
(A nemzeti színház bérházában.)
Igazgató: TOLNAY LAJOS.
Vezérelők: STÖNITZ IMRE.

1903. év végeig
273 millió korona
biztosítás költötett.

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek aljaját az emberi élet képezi, n. m.: tökéletesebb, minőség és kifizetése azelő, valamint fegyvél aránybiztosítás azonnali kifizetésre, életbiztosítás életjáradékosan, kölcsönzési biztosításokkal szembehely részére stb. Bővebb felvilágosításért szolgát a magyarországi vezérelők hivatalosság Budapestben, valamint a vidéki képviselők.

Referenciáikat a Magyar Államkassza Kincstárnak ad.

Hivonat a díjtáblázatokból

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő	A tőke 20 év után vagy időelőtti elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő
---	---

Díjtétel 100 korona után													
Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.		
25	1.80	34	2.30	48	3.16	52	4.66	25	4.11	34	4.23	43	4.56
26	1.84	35	2.36	44	3.30	43	4.88	26	4.12	35	4.24	44	4.62
27	1.88	36	2.40	45	3.44	44	5.12	27	4.13	36	4.27	45	4.67
28	1.93	37	2.44	46	3.58	45	5.37	28	4.14	37	4.30	46	4.76
29	1.98	38	2.48	47	3.73	46	5.64	29	4.15	38	4.33	47	4.88
30	2.03	39	2.52	48	3.91	47	5.94	30	4.16	39	4.36	48	4.93
31	2.08	40	2.56	49	4.08	48	6.24	31	4.18	40	4.39	49	5.02
32	2.16	41	2.64	50	4.26	49	6.57	32	4.20	41	4.45	50	5.10
33	2.23	42	2.74	51	4.45	50	6.97	33	4.21	42	4.51		

Kaiser-Borax

Naponkénti használatra a mosóvizben.

A világleg mesta Császár-Borax a legtermészetesebb, legenyebb és legégszesebb szepítő-szer a bőre. A vizet megpuhítja, meggyógyítja a bőrgyógyászok által ajánlott. Ezzel a szappannal azelőt és foglaltá a szappant használva. Vigyázat a kevérdíjazásnál! Csak 18, 20 és 25 filleres vöröse kártyákban valódi, kímélt készletet üsszítess. Karton nélküli eszbenem kapható! Továbbá: Pesta Black-szappan, Császár Borax-szappan, Elitontej-szappan, Tola-szappan Császár Borax-ogpasztás és parfümökész Borax-szappan. Az egyedüli előállítás Ausztria-Magyarország részére: GÖTTLIEB VOITH, Bécs VII/1.

Nagy butoreladás
készpénz és hitelre
DÖSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (főemelet).
Arjegyrek ingyen és bérmentve. 28

ROSENTHAL H. utóda katonai egyenruha és felszerelési intézetében BUDAPEST, V., Akadémia-utca 3. Fióklizletek: Pozsony: Hid-u. 4. Székesfehérvár: Kossuth-u. 18. Tiszti és önkéntesi egyenruhák szolid és csinos kivitelben a legpontosabban készítettek.

Részletre és készpénzzel BUTOR Gluck József asztalos-képzés. Saját szőlő készítmények.

Dóczy M. BUDAPEST, Kerepesi-ut 10. sz. A főváros legnagyobb cipőraktára. Férficipő: Horzbor sima vagy keltez 3.20...

Hydrochromin Szarazvámi kőta-, mész- és kőipar részv. társaság Szarazvámsz. (Seprenmgye).

A titkos betegségek alapas gyógyításáról. Ne sajnálja senki a fámódosít ilyen komoly Ágyban, jelentkeznek egyszer személyesen...

Női cipő: Lelek vagy zerge, kiváltké 1.60. Kézzel- vagy kézzeltes 2.00.

A 12746. számú „Közvetlen hatású ikergerészvattyú levegő és egyéb gázok számára” című 1897. december 14-vel...

KLAKAR = egy éves önkéntes = LENNI? Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végeztek...

INGYEN Universal sérvték... GUMMI balhólyag... Mükezek, mülbak... Betegpótlási cikkek.

Minden gyógyszerárba kapható. OTTHON VELEMINT UTÁZÁS ALKALMAVAL NÉLKÜLKÖZHETETLEN. THIERRY gyógyszerész balszam. Thierry A. Centifoliakenőse.

Legszobbb Legjobb Legolesőbb PAP, PAP, PAP. Legszobbb acél ágycetét 5.00. Lengeritit mátrac 4.50.

GICHNER JÁNOS vagdos, mászó, és kárpitosmá. Budapest, VII., Erzsébet-kerül. 20. szám. HÁ SZEP AKAR LENNI.

Magyar orvosi műszertár Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. A világ legjobb cigareta hüvelyel „Riz Albani” „Delicat”

Biztos gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek. Dr. Garai Antal Rendelés naponta 10-12-ig és 7-8-ig este.